

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΓ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΑΘΗΝΑΙ, Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14, Τ. 140-ΤΗΛ. 718-308 | 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1976 | ΑΡΙΘ. 11

ΕΘΝΙΚΑΙ ΕΠΕΤΕΙΟΙ

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΕΤΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΑΝΗΣΟΥ

1. Ἑλληνική Ἐκκλησία καὶ Ἑλληνικὸν Ἔθνος συνεπορεύθησαν πάντοτε κατὰ τὴν διαδρομὴν τῶν αἰῶνων, κατὰ τε τὴν ἔνδοξον περίοδον τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ κατὰ τοὺς σκοτεινοὺς χρόνους τῆς δουλείας. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, τοὺς μετὰ τὴν νικηφόρον ἔκβασιν τῶν ἀγῶνων πρὸς ἀπόκτησιν τῆς Ἐλευθερίας καὶ Ἀνεξαρτησίας, ἡ συμπόρευσις εἰς τὰς ἱστορικὰς στιγμὰς τῶν ἱερῶν ἀγῶνων πρὸς διασφάλισιν τῶν ἱερῶν δικαίων τῆς Πατρίδος, Ἐκκλησία καὶ Ἔθνος ἐν θαυμαστῇ ἐνότητι ἀπεδύθησαν εἰς ἀγῶνας πρὸς διασφάλισιν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ κινδυνεύοντος εἴτε ὀλοκλήρου εἴτε τμήματος ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Τὸ «ὐπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος» μάχεσθαι ἀπετέλει διὰ τοὺς Ἕλληνας ἀπὸ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς ἄχρι καὶ τῆς σήμερον τὸ ἱερώτατον «Θούριον», ὅπερ ἐνεψύχωνε πάνπαν τὸ Ἑλληνικὸν κατὰ παντὸς ἕξωθεν ἐπιδρομέως!

*

2. Ἐξαποροῦν διερωτώμενοι οἱ ξένοι, πῶς οἱ Ἕλληνες ἔχουσι τόσας καὶ τόσας ἑορτὰς καὶ πανηγύρεις καὶ τόσας Ἐθνικὰς ἐπετείας, μάλιστα συνηνωμένας μετὰ τῆς μνή-

μης ἀγίων τῆς Ἐκκλησίας ἢ ὁμολογητῶν καὶ μαρτύρων. Οἱ ταῦτα σκεπτόμενοι ἀγνοοῦν τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους καὶ τὴν Ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἀγίων καὶ μαρτύρων καὶ αἱ πλεῖστα Ἐκκλησιαστικὰ ἐπέτειοι, εἶναι συνηνωμένα μετὰ μεγάλων ἐθνικῶν γεγονότων, διὰ τὰ μᾶς ὑπεθυμίζουσαν πάντοτε τὴν κοινήν πορείαν Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν χρονικὴν περίοδον μεγάλα Ἐθνικὰ ἐπέτειοι, συνηνωμένα μετὰ μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν Μορφῶν καὶ μετὰ ἀγίους τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδοξίας, καλοῦν τὸ Πανελλήνιον νὰ στρέψῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του εἰς τοὺς μεγάλους τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος συντελεστὰς ἔργων ἀξίων παντὸς θαυμασμοῦ καὶ πράξεων ἀξιωματικῶν, αἱ ὁποῖαι ἐδόξασαν καὶ δοξάζουσι καὶ θὰ δοξάζουσι καὶ θὰ τιμοῦν ἕσαει τὴν τε Ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος!

3. Ἀναφέρω τινὰς ἐξ αὐτῶν. Τῇ 11ῃ Μαΐου ἐπιτελεῖται ἡ Μνήμη τῶν ἐνδόξων Ἱεραποστόλων καὶ φωτιστῶν τῶν Σλάβων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου. Τὸ μέγα ἐθνικὸν καὶ ἐκπολιτιστικὸν ἔργον, ὅπερ οἱ ἐνδοξοὶ ἱσαπόστολοι, οἱ ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ

βασιλικού οίκου καταγόμενοι, άγιοι ούτοι άνδρες έπετελέσαν, έξεθέσαμεν εις ειδικάς μελέτας έπιστημονικάς. Η Μνήμη άμφοτέρων ύπεθυμίζει και εις ήμάς τόν ιερώτατον σύνδεσμον 'Εθνους και 'Εκκλησίας έν τή εύεργετική δράσει άμφοτέρων πρός τούς έξω λαούς, με έπιτεύγματα μεγαλειώδους 'Ελληνορθοδόξου και έθνικής άκαταλύτου ιστορικής σημασίας! Τή 12η Μαΐου έπίσης ή 'Εκκλησία ήμών έπιτελεί τήν ιεράν Μνήμην ένός τών ένδοξότερων 'Εκκλησιαστικών Πατέρων και συγγραφέων, τού 'Επιφανίου, επισκόπου Σαλαμίνος (Κωνσταντίας) Κύπρου. Και τού άγίου τούτου Πατρός ή Μνήμη συνδέεται με έργα και πράξεις ύψιστης Κυπριακής και Πανελληνίου σημασίας! Τί δέ να είπωμεν διά τήν έπιτελουμένην μεγάλην και πανένδοξον πανήγυριν τών θεοστέπτων Βασιλέων Κωνσταντίνου τού Μεγάλου και τής άγίας αυτού Μητρός 'Ελένης;

4. Δέν προτιθέμεθα να έξάρωμεν τόν έθνικόν και εκκλησιαστικόν χαρακτήρα τών έορταζομένων υπό τής 'Εκκλησίας ήμών άγίων. Σήμερον έπιθυμοϋμεν να σταθώμεν έν πνευματική περισυλλογή εις μίαν άλλην 'Εθνικήν έπέτειον, τήν κατά τήν 21ην Μαΐου έπιτελουμένην, ήτις και αύτη συνεορτάζεται, κατά θείαν προορατικήν συγκυρίαν, τήν ήμέραν άκριβώς, καθ' ήν έπιτελείται και ή Μνήμη τών άνωτέρω μεγάλων ίσαποστόλων Κωνσταντίνου και 'Ελένης. Και ή έπέτειος, τήν όποίαν καλούμεθα να πανηγυρίσωμεν έν ιδιαιτέρα τιμή και άφοσιώσει, είναι ή 'Εθνική έπέτειος τών εκατόν δώδεκα έτών τής άπελευθερώσεως και ανεξαρτησίας τής 'Επτανήσου και τής 'Ενώσεως τών ένδόξων τού 'Ιονίου πελάγους νήσων μετά τής Μητρός 'Ελλάδος! Και τί δέν έχει να διδάξη ήμάς και σήμερον ή έθνική αύτη έπέτειος, καθ' ήν και ή 'Ελληνική 'Εκκλησία ούχι μικρόν συνέβαλε διά τής έμπνεύσεως τών ιερών άρχών τής 'Ορθοδόξου Παραδόσεως εις τας ψυχάς τών όρθοδόξων τέκνων της τής 'Επτανήσου, ήτις και κατέστησεν αυτούς ήρωας μεγαλείου και δόξης, δυσπεριγράπτου έθνικο-εκκλησιαστικής σημασίας!

*

5. 'Ελεγον και άλλοτε. Είναι ώραϊον πράγμα να μελετά ό άνθρωπος τας άριστείας και τά κατορθώματα τών προγόνων αυτού. Πληροϊ δ' άσφαλώς χαράς άνεκφράστου τήν ψυχήν τού μελετητού τών ένδόξων σελίδων τής πατρώας 'Ιστορίας τó νικηφόρον έπιστέγασμα μακροτάτων άγώνων και σκληροτάτων θυσιών. 'Ενδοξος και τρισένδοξος είναι άναμφιβόλως και ή 'Ιστορία τής διά τσούτων άγώνων και θυσιών έπιτευχθείσης 'Ενώσεως τής 'Επτανήσου. Και ή έπέτειος αύτη προσκαλεί τόν 'Ορθόδοξον 'Ελληνικόν Λαόν να γευθῆ όλην τήν γλυκύτητα τής άνεκφράστου ήδονής, τής άπορρεούσης εκ τής νοσταλγικής άναμνήσεως τών ιερών άγώνων τού 'Επτανησιώτου 'Ελληνισμού, αλλά και σύμπαντος τού 'Ελληνικού 'Εθνους, ως και τής 'Ελληνικής 'Εκκλησίας, διά τήν 'Ενωσιν τής 'Επτανήσου. 'Αλλά συγχρόνως δίδεται και εις τó Πανελλήνιον σήμερον ή εκ τής έπιτευχθείσης 'Ενώσεως διδαχή και έμπειρία, ώστε να άντλήσωμεν οι 'Ελληνες διδάγματα, διά να καταστώμεν ικανοί και πάλιν διά νέας έξορμήσεις έθνικοαπελευθερωτικάς και ν' αναλάβωμεν άγωνας με οίασδήποτε θυσίας, διά να δυνηθώμεν να έπιτύχωμεν τούς και σήμερον ιερούς σκοπούς τής 'Ενώσεως τών άλυτρώτων άδελφών ήμών, μάλιστα δέ τής πολυπαθοϋς, τής μαρτυρικής, τής στεναζούσης υπό τó πέλμα μισοβαρβάρου είσβολέως, τής 'Ελληνικωτάτης Κύπρου!

*

6. Μελετώμεν τήν 'Ιστορίαν μας, διά να διδαχθώμεν. 'Εμβαθύνωμεν εις τήν μελέτην τής 'Ιστορίας μας, διά ν' άντλήσωμεν διδάγματα και πείραν. 'Αναμιμνησκομέθα τών θυσιών τών προγόνων μας, διά να μάθωμεν και ήμεϊς να θυσιαζώμεθα ύπέρ τών Πατρίων. Γεραίρωμεν και ύμνοϋμεν τά ένδοξα έπιτεύγματα τών ήρώων μας, διά να όρκισθώμεν μυστικώς ότι και ήμεϊς θά διεκδικήσωμεν τά δίκαια και όσια τής φιλότατης ήμών Πατρίδος και δέν θά όρρωδήσωμεν πρό ούδενός κωλύματος και δέν θά καμφθώμεν πρό και τής πλέον ίταμής βίας, ούδθ θά ύπαναχωρήσωμεν πρό τής οίασδήποτε άπατηλής ή έπι-

πλάστου διπλωματικῆς ψευδοὑποσχέσεως, μέχρις ὅτου ἐπιτύχωμεν τὴν ἐφαρμογὴν καὶ εἰς τοὺς ἀλυτρώτους ἀδελφούς μας τῶν ἀρχῶν τῆς Ἐλευθερίας, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ποταμούς αίμάτων ἐχύσαμεν εἰς τὸ παρελθόν καὶ εἴμεθα καὶ σήμερον ἔτοιμοι νὰ χύσωμεν, χάριν ἀκριβῶς τῆς ἐθνικῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἀδελφῶν μας! Ἀπέδειξεν ἄλλωστε ὁ Ἕλλην μυριάκις καὶ εἰς τὸ ἀπώτερον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ πρόσφατον παρελθόν καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, πόσον καλῶς γνωρίζει νὰ μάχεται ὑπὲρ τῶν εὐγενῶν Ἰδεωδῶν τοῦ Ἔθνους, τῆς Πατρίδος, τῆς Οἰκογενείας, τῆς Θρησκείας, ἅτινα πάντα ἐγκλείονται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀνεξαρτησίας τῶν ἀλυτρώτων ἀδελφῶν του! Καὶ ὄχι ἀπλῶς ὅτι γνωρίζει νὰ μάχεται ἀπέδειξεν ὁ Ἕλλην, ἀλλ' ἅμα καὶ νὰ θυσιάζεται καὶ νὰ πίπτῃ, βέβαιος ὢν ὅτι καὶ ἐκ τῆς τέφρας του θ' ἀνασπῆται ἕτερος ἀγωνιστὴς διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὅπως δῆποτε τὴν πραγματοποίησιν τῶν δικαίων ἐθνικο-ἀπελευθερωτικῶν ἐπιδιώξεών του.

*

7. Ἔθνος καὶ Ἐκκλησία, συνεργαζόμενα ὡς Ἰδρύματα ἐν ἀδιασπᾶστῳ ἐνότητι καὶ ὡς ἐν ὅλον, ἐπιτελοῦν θαύματα. Ἔθνος καὶ Ἐκκλησία κατ' οὐσίαν εἰς κοινούς στόχους ἀποβλέπουν. Ἔθνος καὶ Ἐκκλησία, μὲ ἔμβλημα τὴν Δικαιοσύνην καὶ τὴν Εἰρήνην, εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ αὐτοῦ λαοῦ των ἀποβλέπουν! Ἔθνος καὶ Ἐκκλησία ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ δύνανται καὶ νὰ ἀμύνωνται σθεναρῶς κατὰ πάσης ἕξωθεν καὶ ὀθενδῆποτε ἐπιβουλῆς, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀγωνίζωνται ἥρωικῶς ὑπὲρ τῶν ἀναφαιρέτων δικαιωμάτων τῶν ὁμοφύλων καὶ ὁμοπίστων τέκνων των καὶ νὰ ἐξέρχωνται νικηταί, ἀκόμη καὶ ὅταν ἀντιμάχωνται πρὸς πολυαριθμότερους ἐχθρούς! Διότι ἔχουν πάντοτε ἐν τῇ καρδίᾳ των ἐγγά-

ρακτον τὴν ἐθνικο-εκκλησιαστικὴν ἐπιταγὴν τοῦ μάχεσθαι ὑπὲρ «Πίστεως καὶ Πατρίδος»!

*

8. Αἱ σκέψεις αὗται ἦλθον εἰς τὸν νοῦν τοῦ γράψαντος, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἱστορικῆς ἐπετελείου τῆς Ἐνώσεως τῆς Ἐπτανησίου! Αἱ περιστάσεις τῶν νῦν καιρῶν καλοῦν ἡμᾶς εἰς περισυλλογὴν. Εἰς πνευματικὰς καὶ πατριωτικὰς ἀνατάσεις καὶ ἀποφάσεις πανεθνικῆς σπουδαιότητος, ἕξω καὶ μακρὰν ἀτομικῶν καὶ ἐγωιστικῶν ἢ προσωπικῶν ἐπιδιώξεων. Καλούμεθα λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ὅπουδῆποτε γῆς, ὅπως, ἐν μιᾷ ψυχῇ καὶ ἐν μιᾷ καρδίᾳ ἠνωμένοι ἐν ἀδελφικῇ ἐνότητι, ἀντλήσωμεν διδάγματα ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὅτι τότε ἐμεγαλουργήσαμεν εἰς τὸ παρελθόν, ὅταν Ἐκκλησία καὶ Ἔθνος συνεπορεύθησαν καὶ ἐν μιᾷ ἀδιασπᾶστῳ ἐνότητι συνειργάσθησαν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ σκοποῦ, τὴν ὑπεράσπισιν τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος, τὴν ἀπόκτησιν τῆς Ἐλευθερίας τῶν ἀλυτρώτων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ἠθικῆς ἐν τῷ διεθνεῖ στίβῳ. Ἐκκλησία καὶ Ἔθνος ἐν ἀγαστῇ συμπνοίᾳ συμπορευόμενα Ἰδρύματα ἐπιτυγχάνουν τὰ μέγιστα ἐπὶ ὅλων τῶν πεδίων τῆς δράσεώς των καὶ ἐλκύουν οὕτω τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοῦ λαοῦ των! Αὐτὴν τὴν ἀπὸ Θεοῦ εὐλογίαν ἱκετεύουν καὶ παρακαλοῦν νὰ ἔλθῃ πάντες οἱ εὐσεβεῖς ὀπαδοὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ πάντες οἱ καλοὶ Ἕλληνες Πατριῶται, ἐπ' ἀγαθῷ πάντων ἡμῶν!

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΙΟΝΗΣ

Ἐμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν

ΕΟΡΤΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ

Ἀριθμ. Πρωτ. 283.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῷ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Σεραφεῖμ, Πρόεδρε τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν εὐφροσύνῃ πνεύματος καὶ ἀγαλλιάσει ψυχῆς καὶ καρδίας μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων ἀδελφῶν, τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, καὶ τοῦ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ εὐσεβοῦς πληρώματος, τὴν ἐνδοξὸν τοῦ Κυρίου Ἀνάστασιν ἐορτάσαντες καὶ πανηγυρίσαντες, ἠύξημένην καὶ βαθυτέραν τὴν ἀπὸ τῆς μεγάλης ἐορτῆς ἠσθάνθημεν ἀγίαν χαρὰν, τὰς πρόφρονας ἐορτίους προσήσεις καὶ εὐχὰς καὶ τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου ἡμῖν Μακαριότητος, ὡς δὴ καὶ τῶν ἄλλων τιμωτάτων καὶ λίαν ἡμῖν ἀγαπητῶν Προκαθημένων τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἐπ' αὐτῇ δεξάμενοι. Οὐ γὰρ μόνον τῆς ἐνότητος καὶ τοῦ συνάπτοντος τὰς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἱερωτάτου δεσμοῦ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τιμῆς ἐνδεικτικὴν, ἀλλὰ καὶ παραμυθίας τοῦτ' αὐτὸ καὶ στηρίξεως πρόξενον καὶ τὴν ἐπικοινωνίαν ταύτην ἠγοῦμεθα.

Ἐν ἀγάπῃ τοίνυν διὰ τοῦδε τοῦ ἀδελφικοῦ ἡμῶν Γράμματος τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι τὸν ἀσπασμὸν

ἀποδίδοντας, καὶ εἰς τὸ ἀγγελόφθεγκτον μήνυμα Αὐτῆς, «Χριστὸς Ἀνέστη» τὸ «Ἀληθῶς Ἀνέστη» ἀντιφωνοῦντες, εὐχόμεθα ὅπως ὁ ὑπὲρ τῆς ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας, τὰ πάθη καὶ τὸν σταυρικὸν θάνατον ὑπομείνας καὶ τριήμερος ἐκ νεκρῶν Ἀναστὰς Χριστὸς, ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν δώρηται τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι ἐπὶ ἔτη ὅτι πλεῖστα ἐν ὑγείᾳ καὶ πληροστάτῃ τῆς ψυχῆς χαρμονῇ ὑπαντᾶν καὶ πανηγυρίζειν τὸ καινὸν καὶ ἱερώτατον τῆς εὐσεβείας ἡμῶν τοῦτο Πάσχα, καὶ ἐνδυναμοῦ καὶ κρατύνη Αὐτὴν ἐν τῇ ἱερᾷ διακονίᾳ, πρὸς δόξαν μὲν καὶ εὐστάθειαν τῆς ἡς ἀξίως προκάθεται Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας, οἰκοδομὴν δὲ καὶ τέλειον καταρτισμὸν τοῦ πληρώματος αὐτῆς.

Ἀξιοῦντες δ' ἀδελφικῶς διαβιβασθῆναι τὸν πασχάλιον ἡμῶν χαιρετισμὸν, τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῖν περὶ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα Ἱερωτάτοις Μητροπολίταις, περιπτυσσόμεθα καὶ κατασπαζόμεθα Αὐτὴν καὶ αὐθις ἐν Χριστῷ Ἀναστάντι, καὶ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ ἐξειδιασμένης τιμῆς

Ἁγιον Πάσχα 1976

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΤΟ ΘΕΙΟΝ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΟΥΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΝΟΝΑΣ*

Οἱ πρὸ τοῦ βαπτίσματος ἡμαρτηκότες κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διωγμῶν ἀπετέλουν, ὡς γνωστὸν, ἰδίαν τάξιν ἀνθρώπων, περὶ τῶν ὁποίων ἐμερίμνησαν τόσον οἱ Ἱεροὶ τῶν Συνόδων Κανόνες, ὡς καὶ οἱ ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες. Καὶ οὐ μόνον εἰς γενικὰς τινὰς ἀλλὰ καὶ εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις οἱ Πατέρες μετὰ τοῦ αὐτοῦ κύρους ἀποφαίνονται, ὅτι τὸ βάπτισμα ἀφίησι τὰς πρὸ αὐτοῦ τελεσθεῖσας ἁμαρτίας. Τοιαύτην ρύθμισιν εἰς εἰδικὴν περίπτωσιν δίδει ὁ Θεόφιλος Ἀλεξανδρείας διὰ τοῦ Ε' Κανόνος αὐτοῦ, ἀποφαινόμενος «περὶ Πανούφ τοῦ καταστάντος διακόνου ἐν τῇ Λυκῷ δεῖ ζητῆσαι, καὶ εἰ μὲν εὐρεθῆι οὗτος ἔτι κατηχούμενος τυγχάνων, τὴν ἀδελφιδὴν ἑαυτοῦ πρὸς γάμου κοινωνίαν δεξάμενος, μετὰ δὲ τὸ βάπτισμα εἰς κλῆρον ἀχθεῖς, μενέτω ἐν τῷ κλήρῳ, εἴ γε κεκοίμηται ἐκεῖνη καὶ μετὰ τὸ βάπτισμα οὐκ ἐκοινωνήσεν αὐτῇ»¹⁷. Ὁ Κανὼν οὗτος

ἅπαξ ἔτι τονίζει τὴν πλήρη ἄφεσιν, ἣν παρέχει τὸ θεῖον Βάπτισμα διὰ τὰς πρὸ αὐτοῦ ὑπαρχούσας ἁμαρτίας. Καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸν ὁπωσδήποτε τὸ γεγονός, ὅτι οἱ ἄλλως αὐστηρότατα ἐναντι τῶν κωλυμάτων πρὸς ἱερωσύνην διακείμενοι ἅγιοι Πατέρες, ἐνταῦθα ἐπιτρέπουν εἰς αἰμομικτικὴν νὰ καταστῆ διάκονος, ὑπὸ μίαν προϋπόθεσιν, ὅτι δηλονότι θὰ ἀποδειχθῆ κατόπιν ἐξετάσεως ὅτι ἡ ἁμαρτωλὸς πράξις τῆς αἰμομιξίας συνέβη μὲν πρὸ τοῦ βαπτίσματος αὐτοῦ, διεκόπη δὲ μετ' αὐτό. Οὐδεμία καὶ ἐνταῦθα γεννᾶται ἀμφιβολία, ὅτι ἡ καλύπτουσα ὀλοκληρωτικῶς τὰ πρὸ τοῦ Βαπτίσματος ἁμαρτήματα ἄφεσις τοῦ μυστηρίου παραμένει ἀπροσμάχητος. Καὶ ὁ Βαλσαμών, σχολιάζων τὸν Κανὼνα τοῦτον, παρατηρεῖ: «...μενέτω διάκονος, ὡς τοῦ ἁγίου βαπτίσματος τὰ πρὸ τούτου καθάραντος ἁμαρτήματα»¹⁸.

Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὴν ἄφεσιν τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος διὰ τοῦ Βαπτίσματος, ὁ Π' Κανὼν τῆς

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 167 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9-10 τεύχους.

17. Ράλλη-Ποτλῆ, Σύνταγμα Δ' σ. 345.

18. Ἐνθ' ἄνωτ. σ. 346.

ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου ἀποφαίνεται καταφατικῶς. Ἀφορμὴν λαβὼν ἐκ τοῦ ἀνακύψαντος τότε ζητήματος κατὰ πόσον θὰ ἔδει καὶ τὰ νεογνά νὰ βαπτίζωνται εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, μήπω εἰσέτι κατ' ἄνθρωπον ἁμαρτήσαντα, διέλαβε τὰ ἑξῆς: «...Δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος. Καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους διῆλθεν ἐν ᾧ πάντες ἥμαρτον... Διὰ γὰρ τὸν κανόνα τοῦτον τῆς πίστεως καὶ οἱ μικροὶ ἔτι μὴν, οἱ μὴδὲν ἁμαρτημάτων εἰς ἑαυτοὺς ἔτι μὴν πλημμελεῖν δυνάμενοι, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἀληθινῶς βαπτίζονται, ἵνα καθαρῶ ἔν αὐτοῖς διὰ τῆς παλιγγενεσίας ὅπερ εἴλικυαν ἐκ τῆς ἀρχαιογονίας»¹⁹. Ἐπομένως ὁ ἱερός οὗτος Κανὼν ἐπιβεβαιοῖ τὴν δογματικὴν ἀλήθειαν, ὅτι τὸ ἅγιον Βάπτισμα καθαιρεῖ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐκ τῆς ἐνοχῆς τοῦ προπατορικοῦ ἁμαρτήματος. Μάλιστα ἡ Σύνοδος αὕτη ὑποβάλλει τὸ ἐπιτίμιον τοῦ ἀναθέματος εἰς τὸν τάναντία φρονούντα. Σχετικὰ πρὸς τὸ κείμενον τοῦ διαληφθέντος Κανόνος εἶναι καὶ τὰ σχόλια τῶν Ζωναρᾶ καὶ Βαλσαμώνος, καθ' οὓς «ἔλεγον τινὲς τὰ νεογνά παιδιά μὴ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν βαπτίζεσθαι, μὴδὲ γὰρ ἔχουν αὐτὰ ἁμαρτίας, ἐπεὶ μὴδὲ πεφύκασιν ἁμαρτάνειν, ἔτι μὴ ἔχοντα διάκρισιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ χείρονος. Τοῦτο οὖν ἀπαγορεύει ἡ Σύνοδος καὶ τοὺς φρονούντας οὕτω καὶ λέγοντας μὴ τι ἐκ τῆς τοῦ Ἀδὰμ προγονικῆς ἁμαρτίας ἐφέλκεσθαι τοὺς ἐξ ἐκείνου, ὥστε καθάρσεως δεῖσθαι τῆς ἐκ τοῦ θεοῦ λουτροῦ τοῦ βαπτίσματος, τὰ παιδιά, ποιεῖται ὑπὸ ἀνάθεμα...»²⁰.

Ἄλλ' ὁμως, ὡς ἤδη ἐλέχθη, τὸ ἅγιον Βάπτισμα δὲν ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ βαπτιζομένου μόνον ἀρνητικῶς, καθαῖρον τοῦτον πάσης προϋφισταμένης αὐτοῦ παρ' αὐτῷ ἁμαρτίας, ἀλλὰ καὶ θετικῶς, διὰ τῆς δι' αὐτοῦ παρεχομένης θείας Χάριτος, ἐνδυναμούσης καὶ συντρεχούσης τὸν ἄνθρωπον πρὸς ἐπιτέλειαν τοῦ ἀγαθοῦ. Σαφῆς ἐν προκειμένῳ τυγχάνει ὁ Κανὼν ΡΙΑ' τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου, διαλαμβάνων, ὅτι «...ὅστισδήποτε εἴποι τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἣτινι δικαιούται διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, πρὸς μόνην ἄφεσιν ἁμαρτιῶν ἰσχύειν τῶν ἤδη πεπλημμελημένων καὶ μὴ παρέχειν ἔτι μὴν βοήθειαν πρὸς τὰ μὴ ἕτερα πλημμελεῖσθαι, ἀνάθεμα εἶη»²¹. Ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ Κανόνος τούτου ὁ σχολιαστὴς περιορίζεται νὰ τονίσῃ τὴν ἐκ τοῦ θεοῦ Βαπτίσματος ἀπορρέουσαν Χάριν, ἐνῶ ὁ Κανὼν φαίνεται νὰ ὁμιλῇ γενικῶς περὶ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπαρχούσης θείας Χάριτος. Ἀποφαίνεται ὅθεν ὡς ἑξῆς: «Ἡ διὰ τοῦ βαπτίσματος χορηγουμένη χάρις οὐ μόνον τῶν ἁμαρτημένων ἄφεσιν, ἀλλὰ καὶ δύνάμιν ἐνίησιν, εἰς τὸ μηκέτι ἁμαρτάνειν ἡμᾶς, εἰ μὴ διὰ ραθυμίας»²². Σχετικὰ διαλαμβάνουσι καὶ οἱ ΡΙΒ' καὶ ΡΙΓ' Κανόνες τῆς αὐτῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου.

Κατὰ ταῦτα ὁ τὸ ἅγιον Βάπτισμα δεχόμενος ὀπλίζεται διὰ τῆς ὑπερκοσμίου θείας Χάριτος καὶ ἐνισχύεται εἰς τὸν ἀγῶνα πρὸς ἠθικὴν αὐτοῦ τελειοποίησιν, δεδομένου ὅτι τὸ Βάπτισμα νέον ἄνθρωπον ποιεῖ αὐτόν, παρωθοῦν τοῦτον εἰς μίμωσαν τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ΣΤ' Κανὼν τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἐπιθυμῶν νὰ ἀποτρέψῃ τοὺς βεβαπτισμένους ἀπὸ τῆς ἐπιτετηδευμένης περιποιήσεως τῆς ἐαυτῶν κόμης «πρὸς λύμην τῶν ὀρώντων», προσάγει τὸ ἐπιχείρημα, ὅτι «οἱ τὸν Χριστὸν διὰ τοῦ βαπτίσματος ἐν δυσάμενοι τὴν ἐν σαρκὶ αὐτοῦ πολιτείαν μμεῖσθαι καθωμολόγησαν»²³.

Κατὰ συνέπειαν οἱ βεβαπτισμένοι χριστιανοὶ ὀφείλουσι νὰ διάγωσι βίον συντηρητικὸν καὶ ἠθικόν, τηρούμενοι μακρὰν πάσης μετὰ τοῦ πονηροῦ συναφείας, ἔχοντες ἐξησφαλισμένην τὴν ἐκ τοῦ Βαπτίσματος ἀπορρέουσαν ἐνισχυτικὴν τῶν προσπαθειῶν αὐτῶν πρὸς πνευματικὴν τελειώσιν θείαν Χάριν, ἀφοῦ, κατὰ τὸν Ζωναρᾶν, «οἱ διὰ τοῦ θεοῦ βαπτίσματος τὸν Χριστὸν ἐνδυσάμενοι, κατ' ἐκείνον ὀφείλουσι πολιτεύεσθαι»²⁴, κατὰ δὲ τὸν Βαλσαμῶνα «πρὸς τὴν ἄνω καὶ μακαρίαν ζωὴν ἀποβλέπειν καὶ μετὰ φόβου Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι»²⁵.

Ἐκ τῶν ἤδη ἀναφερθέντων συνάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ ἐν τῷ ἁγίῳ Βαπτίσματι ἐνυπάρχουσα καὶ δι' αὐτοῦ μεταδιδόμενη τοῖς βαπτιζομένοις θεία Χάρις ἀσκεῖ ἀρνητικὴν ἅμα καὶ θετικὴν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ πνευματικοῦ ἀνθρώπου, τοῦτο μὲν καλύπτουσα καὶ παντελῶς ἐξαλείφουσα τὰ πρὸ αὐτοῦ τελεσθέντα οἰαδήποτε ἁμαρτήματα, τοῦτο δὲ ἐνισχύουσα αὐτόν εἰς τὰ περαιτέρω²⁶. Ἡ ἐν τῇ Γραφῇ τὸ πρῶτον καὶ εἶτα παρὰ τοῖς πατρᾶσι ἀπαντῶσα διδασκαλία αὕτη, περὶ τε τῶν ἀρνητικῶν καὶ τῶν θετικῶν τοῦ βαπτίσματος ἀποτελεσμάτων, εὗρηται καὶ ἐν τοῖς Κανόσι τῆς Ἐκκλησίας, τονίζουσι δεόντως ἀμφότερα, δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος τυγχάνει ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ λουτροῦ παλιγγενεσίας, ὑφιστάμενος ριζικὴν ἀνακαίνισιν καὶ παλιγγενεσίαν, ἥτοι μεταποίησιν καὶ ἀναστοιχείωσιν, ἀγαγέννησιν καὶ ἀναδημιουργίαν διὰ τῆς ἀνεξιτήλου σφραγίδος καὶ σημειώσεως τῆς δεσποτείας Κυρίου. Κατὰ τὸν Ποιμένα τοῦ Ἐρμᾶ οἱ βαπτιζόμενοι «καταβαίνουσι νεκροὶ καὶ ἀναβαίνουσι ζῶντες»²⁷. Ἐκ τούτων συνάγεται ἡ ἀναγκαιότης τοῦ Βαπτίσματος διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν πιστῶν, γεγονός ὅπερ ἀρχῆθεν συνειδητοποίησεν ἡ Ἐκκλησία, θεωρήσασα ἀπαραίτητον

23. Ἐνθ' ἄνω. τ. Β' σ. 534.

24. Ἐνθ' ἄνω. Β' σ. 534.

25. Ἐνθ' ἄν. Β' σ. 535.

26. Πρβλ. ὡς πρὸς τὰ ἀρνητικὰ ἀποτελέσματα Πρξ. β', 38, κβ', 16, Ἐβρ. ι', 12, Α' Κορ. στ' 11. Ὡς πρὸς δὲ τὰ θετικὰ Ἐφεσ. ε', 25, Γαλ. γ', 26, Τίτ. γ', 5. Α' Κορ. ιβ' 13.

27. ΒΕΠΕΣ, 3,96.

19. Ἐνθ' ἄνω. τ. Γ' σ. 561.

20. Ἐνθ' ἄνω. σ. 561-562.

21. Ἐνθ' ἄνω. τ. ΣΤ' σ. 118

22. Ἐνθ' ἄνω. τ. ΣΤ' σ. 118.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΝ ΚΑΒΑΛΑΣ

ΑΝΥΠΟΣΤΑΤΟΙ ΟΙ ΓΑΜΟΙ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ ΤΟΥ ΙΕΧΩΒΑ

1. Ὁ σύγχρονος Χιλιασμός, χρησιμοποιοῦν διαφόρους προσωνομίας, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀποσκοπεῖ πάντοτε εἰς τὴν εὐρεῖαν διάδοσιν τῶν ὑπόπτων θρησκευτικοπολιτικῶν δοξασιῶν αὐτοῦ παρὰ τῶ εὐσεβεῖ ὀρθοδόξῳ Ἑλληνικῷ λαῷ. Οἱ σημερινοὶ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ καθ' ὅμοιον τρόπον ἐργάζονται καὶ ἐπιδιώκουν, περιερχόμενοι «τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον»¹. Οὐδέποτε ἔπαυσαν, οὔτε θὰ παύσουν, ἐμμέσως ἢ ἀμέσως, νὰ ἀσκοῦν πρὸς ἐπιβολὴν τῆς διδασκαλίας ἔντονον προσηλυτισμὸν εἰς βάρος τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Αἱ ἀντίθετοι πρὸς τὸν νόμον ἐπιδιώξεις τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβᾶ ἐνετάθησαν τὸν τελευταῖον καιρὸν². Ἀπὸ τῆς 9ης Ἰουνίου 1975 καὶ ἐντεῦθεν, ἀφ' ὅτου δηλαδὴ ἐψηφίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη τὸ νέον Σύνταγμα, τὴν ἔξαρσιν τῆς προπαγανδιστικῆς δραστηριότητος τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβᾶ ἐπισημαίνου συγκεκριμένα ἀλυσιδωτὰ γεγονότα εἰς τὸ Κέντρον καὶ τὰς Ἐπαρχίας τῆς Χώρας. Εἶναι ὅμως ἀπορίας ἄξιον, διατί, ἐνῶ αἱ διὰ τῶν ἀρθρῶν 3 καὶ 13 τοῦ νέου Συντάγματος προστατεύουσαι τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως καὶ τὴν ἀκώλυτον καὶ ἐλευθερὰν ἀσκήσιν τῆς λατρείας παρὰ τῶν ὁπαδῶν τῶν διαφόρων θρησκειῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ θρησκεία τυγχάνει «γνωστῆ», αἱ περὶ ἀνεξιθρησκείας δηλ. διατάξεις, ἐπαναλαμβάνονται πανομοιότυπως εἰς ὅλα τὰ ἀπὸ τοῦ 1911 καὶ ἐντεῦθεν Συντάγματα, οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ ἀπεθρασύνθησαν τόσον, ὥστε ἀφόβως νὰ μετέρχωνται πᾶν μέσον καὶ νὰ δημιουργοῦν εὐκαιρίας προβολῆς καὶ ἐπιβολῆς τῶν θέσεών των διὰ νὰ ἐντυπωσιάξουν τοὺς ἀπλοῖκους Ἑλληνας πολίτας τῇ ἀνοχῇ πάντοτε τῆς Πολιτείας.

Ἀναμφιβόλως κρίσιμον καὶ ἀποφασιστικὸν προβάλλει τὸ πρόβλημα, ἐὰν ἡ ὀργάνωσις τῶν Μαρτύρων

1. Ματθ. 23,15.

2. Πρβλ. Ἀρχμ. Ἀμβροσίου Λενῆ, «Αἱ ἐνέργειαι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ Χιλιαστικοῦ Προβλήματος», Ἀθήναι 1976» (Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»).

τὴν λῆψιν αὐτοῦ πρὸς μετάληψιν τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρόντων ἀγαθῶν²⁸.

† Ὁ Δημητριάδος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

28 Πρβλ. καὶ Χ. Ἀνδρούτσου, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 324, Π. Τρεμπέλα, ἐνθ' ἀνωτ. τ. 3 σ. 101 ἐπ. Ἰω. Καμίρη, Σύνοψις τῆς δογματικῆς διδασκαλίας τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀθήναι 1957 σ. 96-97.

τοῦ Ἰεχωβᾶ ἀποτελεῖ «γνωστὴν θρησκείαν», διότι ἐκ τούτου ἤρτηται ἡ συνταγματικὴ κάλυψις αὐτῶν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὰ τῆς λατρείας καὶ εἰς ἑτέρας νομικὰς καταστάσεις ἄλλων κλάδων τοῦ δικαίου, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ οἰκογενειακοῦ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἀμφιλεγόμενοι ὑπῆρξαν αἱ ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόψεις. Αἱ νομοκανονικαὶ γνωματεύσεις ἐστασιάζοντο καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ νομολογία δὲν ἔλυε παγίως καὶ ὀριστικῶς τὸ πρόβλημα. Ἐπικρατεστέρα ἐφέρετο ἡ γνώμη, ὅτι ὁ Χιλιασμός δὲν εἶναι «γνωστὴ θρησκεία», κατὰ τὴν περὶ ταύτης ὑπὸ τοῦ Συνταγματικοῦ νομοθέτου ἀποδιδομένην ἔννοιαν. Εἶναι σκοτία καὶ ἐθνοφθόρος ὀργάνωσις, ἀποβλέπουσα εἰς διάβρωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος τῶν Χριστιανῶν³.

Εἰς τὰς ἡμέρας μας, κατὰ περίεργον ὄντως τρόπον, οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβᾶ ἀποθρασυμένοι, ὡς προεδηλώθη, ἐντείνουσι τὴν προσηλυτιστικὴν δραστηριότητά των παρὰ τὰς ἰσχυροῦσας ἀπαγορευτικὰς συνταγματικὰς περὶ προσηλυτισμοῦ διατάξεις. Ἡ μόνη διαπιστωμένη ἀλλαγὴ ἀνάγεται εἰς τὴν στάσιν τῶν ὀργάνων τῆς Διοικήσεως, τὰ ὅποια δὲν ἐπιδεικνύουσι τὴν ἐπιβαλλομένην εὐαισθησίαν εἰς τὴν ἀντεθνικὴν καὶ ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβᾶ. Ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν δῆθεν φιλελευθέρων, πλὴν περιέργων, περὶ ἀνεξιθρησκείας ἰδεῶν ἀδιαφόρων καὶ ὑποτονικῶς ἀντιμετωπιζοῦσι τὸ ὅλον θέμα.

Ἐκφρασιν αὐτῆς τῆς παρατηρουμένης τάσεως ἀποτελεῖ ἡ ὑπ' ἀριθμ. 2106/75 ἀπόφασις τοῦ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὅποια δέχεται τὸν σύγχρονον Χιλιασμὸν ὡς «γνωστὴν θρησκείαν»⁴.

2. Ποίαν σημασίαν, ὅμως, ἡμπορεῖ νὰ ἔχη ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, καταφαίνεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι καὶ μετὰ τὴν ἐκδοσίν της τὰ πολιτικὰ Δικαστήρια τῆς Χώρας ἀλλέως κρίνουσι καὶ ἀποφασίζουσι.

Συγκεκριμένως, τὸ Πολυμελὲς Πρωτοδικεῖον Καβάλας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθμ. 270/75 (προδικαστικῆς) καὶ ὑπ' ἀριθμ. 33/1976 (ὀριστικῆς) ἀποφάσεων αὐτοῦ ἀντιμετώπισε τὸ θέμα, ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ὁ Χιλια-

3. Βλ. ὑπ' ἀριθμ. 679/1960 Γνωμοδότησιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους εἰς Ἀρχεῖον Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, ἔτος ΙΣΤ' σελ. 38 ἐξ. καὶ ὑπ' αὐτὴν αἱ πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑποβληθεῖσαι ἐπὶ τῆς ἕνωσις γνωμοδοτήσεως παρατηρήσεις τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἐκκλησίας Παν. Ι. Παναγιωτάκου, σελ. 38 κ. ἐξ.

4. Ἡ ἐν λόγω ἀπόφασις παρὰ Ἀρχμ. Ἀμβροσίῳ Λενῆ, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 29 ἐξ.

ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΒΙΖΥΗΣ, ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ, ΣΑΡΔΕΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ*

Γ' Σάρδεων.

Ἡ Μητρόπολις Σάρδεων, οὔσα ἀρχαιοτάτη, ἀναγράφεται εἰς τὰ «τακτικά» ἢ «ἐκθέσεις» (notitiae), ὡς κατέχουσα ἀξιόλογον θέσιν μεταξύ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κων/πόλεως⁷, ἀδιαφόρως ἂν καὶ πολλάκις παρουσιάζονται μεταβολαὶ εἰς τὴν θέσιν ταύτης ἐν αὐτοῖς· ἐν τοσοῦτῳ, κατὰ τὴν μακροαίωνα αὐτῆς ἱστορικὴν διαδρομὴν, διεδρα-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 168 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9-10 τεύχους. 7. Γερασ. Κονιδάρη, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 93.

σμός ἀποτελεῖ «γνωστὴν θρησκείαν» καὶ ἠσχολήθη μὲ τὸ κῦρος καὶ δὴ τὴν ὑπαρξίν ἢ ἀνυπαρξίαν γάμου, τελεσθέντος κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν Χιλιαστῶν καθωρισμένα, κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν Ἑλλάδι οἰκογενειακὸν δίκαιον.

Ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος τὸ αὐτὸ Πρωτοδικεῖον εἶχεν ἤδη ἀποφανθῆ, καθ' ὅμοιον τρόπον, παρεπιμπτόντως, εἰς ἑτέραν δίκην περὶ διαζυγίου, πλὴν ὅμως, λόγῳ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 609 τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας ἐπὶ τῶν δικῶν περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ ὑπάρξεως ἢ ἀκυρώσεως γάμου μόνον διὰ κυρίας ἀγωγῆς εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφανθῆ τὸ Δικαστήριον, οἱ διάδικοι ἐπανῆλθον καὶ ἤγειραν ἀναγνωριστικὴν ἀγωγὴν περὶ ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ γάμου των.

Διὰ τῶν ἀποφάσεων, ὡς προελέχθη, ἐπελύθησαν δύο συναφεῖ καὶ σπουδαιότατα θέματα:

α) Τὸ θέμα τῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Ἑλληνικῶν Συνταγμάτων καὶ τοῦ ἐν ἰσχύϊ τοιούτου, ἐννοίας τῆς «γνωστῆς» θρησκείας.

Τὸ Δικαστήριον δέχεται τὴν ἀποψίν ὅτι «γνωστὴ θρησκεία» εἶναι ἐκείνη, τῆς ὁποίας τὰ δόγματα, ἢ λατρεία καὶ τὰ διδάγματα ἀσκοῦνται φανερά καὶ ἐκτίθενται δημοσίᾳ καὶ δὲν χρησιμοποιεῖ διὰ τὴν ἐπικράτησίν της μέσα ἀνελεύθερα καὶ δὴ ἀντίθετα πρὸς τὸ ἐλεύθερον πνεῦμα τῆς ἀνεξιθρησκείας, ὡς εἶναι ὁ προσηλυτισμός. Κατ' ἀκολουθίαν, κατὰ τὴν ἀποψίν πάντοτε τοῦ Δικαστηρίου, τὸ δόγμα τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά ἢ Χιλιαστῶν ἢ Σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς δὲν ἀποτελεῖ «γνωστὴν θρησκείαν», κατὰ τὴν συνταγματικὴν ἔννοιαν τοῦ ὅρου, διότι α) ἡ διδασκαλία τῶν δογμάτων τοῦ Χιλιασμοῦ δὲν εἶναι φανερά καὶ ἡ λατρεία αὐτοῦ δὲν ἀσκεῖται ἐμφανῶς καὶ δημοσίως. Ἡ λατρεία αὐτοῦ εἶναι μυστικὴ, οὐδεὶς εὐκτῆρως οἶκος ἢ ἕτερος δημόσιος τόπος λατρείας αὐτοῦ ὑφίσταται, οὔτε εἶναι γνωστὸν τὸ τυπικὸν τῆς λατρείας των, β) ὁ Χιλιασμός δὲν ἔχει ἐγκαταστήσει ἐπίσημως ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, οὐδὲ εἶναι γνωστὴ ἡ διοικήσις, λει-

μάτισε σπουδαιότατον ρόλον, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ταύτην διεκυβέρνησαν ἀξιόλογοι ἀρχιερετικαὶ φυσιογνωμίαι, ἐκ τῶν ὁποίων γνωρίζομεν τὰς ἐξῆς.

* Ἀγνωστος, ὡς Ἄγγελος τῆς Ἀποκαλύψεως.

Μελίτων, β' ἡμισυ τοῦ β' αἰῶνος ἐπὶ Μάρκου Ἀδρηλίου (161-180).

Ἀρτεμίδωρος 325, παραστάς εἰς τὴν Α' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον.

Λεόντιος 359, παρευρεθείς εἰς τὴν ἐν Σελευκείᾳ Ἰσαυρίας σύνοδον τῶν Ἀνατολικῶν.

τουργία καὶ ἐσωτερικὴ ὀργάνωσις αὐτῶν, οὔτε εἶναι φανερά ἢ ἀσκησις τῶν ἱερατικῶν αὐτῶν καθηκόντων, γ) ὁ Χιλιασμός, πρὸς ἐπιβολὴν τῆς διδασκαλίας του, ἀσκεῖ ἔντονον προσηλυτισμὸν εἰς βάρος τῆς ἐπικρατούσης θρησκείας, ὅστις ἀπαγορεύεται. Καί,

β) Τὸ θέμα τῆς, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω σκέψεων καὶ διαπιστώσεων, νομικῆς ὑποστάσεως γάμου, τελεσθέντος μεταξύ Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά.

Ἐρμηνεύον τὸ ἄρθρον 1371 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καθ' ὃ «ἐπὶ γάμου μεταξύ ἑτεροδόξων ἢ ἑτεροθρήσκων, ἢ ἱεροτελεστία γίνεται ὡς ἀπαιτεῖ τὸ δόγμα ἢ τὸ θρησκεῖμα ἑκατέρου τῶν εἰς γάμον συνερχομένων, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀνεγνωρισμένον ἐν τῇ ἡμιδαπῇ», τὸ Δικαστήριον δέχεται, ὅτι ὁ Χιλιασμός δὲν ἀποτελεῖ «δόγμα ἀνεγνωρισμένον», ἰδίᾳ διότι τὸ τυπικὸν τελέσεως τῶν γάμων κατὰ τὸ δόγμα τοῦτο δὲν ἔχει ἀναγνωρισθῆ καὶ ὡς περιλαμβάνον τὴν ἀναγκαίαν κατὰ νόμον ἱεροτελεστίαν. Τέλος, διὰ συμπληρωματικῆς σκέψεως, τὸ Δικαστήριον δέχεται, ὅτι ὁ νομοθέτης ἐν ἐπιγνώσει τῆς προστατευούσης τὴν ἀνεξιθρησκείαν συνταγματικῆς διατάξεως ἐχρησιμοποίησεν ἐν τῷ ἄρθρῳ 1371 Α.Κ. οὐχὶ τὸν ὅρον «γνωστὸν», ἀλλ' «ἀνεγνωρισμένον δόγμα», ἀξιώσας προδήλως τί πλέον τοῦ γνωστοῦ, προκειμένου νὰ προέλθῃ εἰς ἐκτίμησιν τῶν τελομένων ἱεροτελεστιῶν καὶ ἀπονείμη εἰς ταύτας ἔννομον κῦρος καὶ νομικὰς συνεπείας. Ἐφ' ὅσον ὅθεν οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἀποτελοῦν θρησκείαν μὴ «γνωστὴν», καὶ ἐφ' ὅσον ἄλλωστε τὸ «δόγμα» τούτων δὲν εἶναι «ἀνεγνωρισμένον» ἐν Ἑλλάδι καὶ ἰδίᾳ τὸ τυπικὸν τελέσεως τῶν μεταξύ των γάμων δὲν ἔχει ἀναγνωρισθῆ ἐπίσημως ἐν τῇ ἡμιδαπῇ, ἔπεται ὅτι οἱ κατὰ τὸ τυπικὸν τοῦ «δόγματος» τούτου τελοῦμενοι μεταξύ των γάμοι εἶναι ἀνυπόστατοι, ἀγνωσῶνται ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος δικαίου καὶ οὐδὲν ἔννομον ἀποτέλεσμα συνεπάγονται.

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Φιλίππων ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

'Εορτάσιος 360 καθαιρεθείς.

Μεώνιος 431.

Φλωρέντιος 448, 449, 451 παραστάς εις τὰς ἐν

'Εφέσω (449) ληστρικὴν καὶ ἐν Χαλκηδόνι (451) Οἰκουμενικὴν, Συνόδους.

Αἰθέριος μεταξὺ τῶν ἐτῶν 457-474.

'Ιουλιανὸς 553 παρευρεθείς εις τὰς ἐργασίας τῆς Ε' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Μαρῖνος 680 παραστάς εις τὰς συνελεύσεις τῆς ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Εὐθύμιος ὁμολογητὴς ὀλίγον πρὸ τοῦ 787, 814, 824 λαβὼν μέρος εις τὰς ἐργασίας τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

'Ιωάννης Α' 824.

Πέτρος Α' ὁ ἀπὸ Μιλήτου 858-869 πνιγείσ ἐν ναυαγίῳ ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς Δαλματίας.

Θεοφύλακτος 879, παρευρεθείς τῷ αὐτῷ ἔτει εις τὴν, ἐπὶ Φωτίου, ἐν Κων/λει Σύνοδον.

Πέτρος Β' 879.

'Ιωάννης Β' τέλος τοῦ Θ' αἰῶνος.

Πέτρος Γ' καθαιρεθείς ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Κων/λεως Νικολάου Α' τοῦ Μυστικοῦ κατὰ τὴν β' αὐτοῦ πατριαρχίαν (912-925).

'Αντώνιος, φίλος τοῦ ἀνωτέρω Πατριάρχου, ἀκμάσας κατὰ τὴν περίοδον τῆς Πατριαρχίας του (901-907, β'. 912-925).

Λέων, παρέστη εις τὴν ἐπὶ Πατριάρχου Κων/λεως Σισινίου τοῦ Β' (996-998) Σύνοδον, ὑπογράφας τόμον «περὶ τοῦ μὴ λαμβάνειν δύο ἀδελφοὺς ἐξαδέλφας δύο».

'Ιωάννης Γ', ὑπογράφας τὴν καθάρεισιν τοῦ Πατριάρχου Κων/λεως Κοσμᾶ Β' τοῦ Ἀττικοῦ (1146-1147) ἐπὶ Μανουὴλ Α' τοῦ Κομνηνοῦ (1143-1180).

Νικήτας (1156) παρευρεθείς εις τὴν, ἐν Κων/λει, Σύνοδον ἐπὶ Πατριάρχου Λουκά τοῦ Χρυσοβέργη (1156-1169).

'Ανόνημος, παρέστη εις τὴν ἐν Κων/λει γενομένην Σύνοδον, πιθανῶς τὸ 1191, ἥτις ἀπεφάσισε τὴν ἀποκατάστασιν εις τὸν Ἱεροσολυμιτικὸν θρόνον τοῦ Κων/λεως Δοσιθέου (1190-1191), ὑπογράφων εις τὰ πρακτικὰ αὐτῆς «ὁ Σάρδεων» ἄνευ παραθέσεως τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

Νικηφόρος Α' Χρυσοβέργης περὶ τὸ 1207-1213.

'Αλέξιος 1216.

'Ανδρόνικος 1250, β' 1283-1284 παραστάς εις τὴν ἐπὶ Πατριάρχου Μανουὴλ Β' (1240-1255) συνελθοῦσαν εις τὴν ἐν Νικαίᾳ Ἱερὰν Μονὴν τῆς Θεομήτορος Γοργοπηκόου Σύνοδον καὶ ἀσχοληθεῖσαν καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ μεταθετοῦ τῶν ἐπισκόπων. Οὗτος παραιτηθείς τοῦ θρόνου αὐτοῦ ἐγένετο μοναχὸς μετονομασθεὶς εις Ἀθανάσιον καὶ εἶτα μεταμεληθεὶς ἠθέλησε νὰ ἐπανακαταλάβῃ τοῦτον, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος, λόγῳ ἀντιδράσεως τῆς Συνόδου καὶ οὕτως ἡ Ἀρχιερατεία ἦτο περιπετειώδης· τελικῶς ἀπέθανεν ὡς μοναχὸς ἄγνωστον πότε, θεωρούμενος ὡς εἷς τῶν ἀρχηγῶν τῆς μερίδος τῶν Ἀρσενιατῶν.

'Ιάκωβος Χαλαζᾶς, ἐπὶ Πατριάρχου Κων/λεως Νικηφόρου (1260-1261) εἶναι ἄγνωστον ἐπὶ πόσον χρόνον ἀρχιεράτευσεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Σάρδεων.

Γεράσιμος Α' ὁ Κερκύρας· εις τὴν, ἐν Βλαχέρναις, συνελθοῦσαν Σύνοδον ἐπὶ Πατριάρχου Γρηγορίου Β' τοῦ Κυπρίου (1283-1289) περὶ τὸ τέλος τοῦ 1284 ἢ ἀρχὰς τοῦ 1285, τὴν καθαιρέσασαν τὸν Λατινόφρονα Πατριάρχην Ἰωάννην ΙΑ' τὸν Βέκκον (1275-1282), εις τὰ πρακτικὰ τῆς ὁποίας ὑπογράφει «ὁ ταπεινὸς Μητροπολίτης Κερκύρας πρόεδρος Σάρδεων, ἔξαρχος πάσης Λυδίας καὶ ὑπέρτιμος Γεράσιμος, ὀρίσας ὑπέγραψα».

Κλήμης 1286.

'Ανόνημος, ἐπὶ Πατριαρχίας Ἀθανασίου τοῦ Α' κατὰ τὴν β' αὐτοῦ πατριαρχίαν (1289-1293) β', (1304-1310), κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1304 συνεκλήθη ὑπ' αὐτοῦ Σύνοδος, εις ἣν παρευρέθη καὶ «ὁ Σάρδεων», ἄνευ παραθέσεως ὅμως τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

Θεόδωρος Γαληνός, Νικηφόρος Β': ἀμφοτέρω λόγοι καὶ διακεκριμένοι Ἱεράρχαι ἤκμασαν κατὰ τὸν ΙΔ' αἰῶνα, ἀλλὰ τὴν ἀκριβῆ χρονολογίαν τῆς ἀνόδου τούτων ἐπὶ τὴν Μητρόπολιν ταύτην τὴν ἀγνοοῦμεν.

Γρηγόριος· 1315, 1329, 1331, 1343, ὡς «ὁ Σάρδεων Γρηγόριος ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος πάσης Λυδίας καὶ πρόεδρος Μυτιλήνης» κατὰ λόγον ἐπιδόσεως· ἀγνοοῦμεν, ἐὰν ἀμέσως ὑπῆρξε τούτου διάδοχος, τοσοῦτ' ἄλλο, καθ' ὅσον διὰ Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς πράξεως, κατ' Αὐγουστον τοῦ 1369, ἐπὶ τῆς β' Πατριαρχίας τοῦ Φιλοθέου (1354-1355 β', 1364-1376), ἡ Μητρόπολις Φιλαδελφείας ἔχει «τοῦ λοιποῦ τὸν τόπον καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὸν θρόνον τῆς ἐρημωθείσης Μητροπόλεως Σάρδεων»⁸, εἰ καὶ κατὰ καιροὺς ὁ τίτλος τοῦ ἐπισκόπου Σάρδεων ἀπενέμετο εις κληρικοὺς «ἐπ' ἀρετῇ καὶ μορφώσει διακρινομένους»⁹ ἢ ἐδίδοτο καὶ εις Μητρο-

8. Γερμανοῦ Μητροπολίτου Σάρδεων καὶ Πισιδίας (Ἀθανασιάδου): Ἱστορικὴ μελέτη περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σάρδεων καὶ τῶν ἐπισκόπων αὐτῆς. Ἐν Κων/λει 1928 σ. 63.

9. Αὐτόθι.

Η ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΕΤΕΡΟΔΟΞΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ*

Ἐξ ἄλλου ἢ ἀπὸ κοινοῦ ἀντιμετώπισις τοῦ ἐν ταῖς κοινωνίαις ἐνυπάρχοντος ἠθικοῦ κακοῦ συνιστᾷ ἀγῶνας μακροῦς καὶ συντονισμὸν ἐνεργειῶν τῶν μετ' αὐτοθυσίας καὶ ἐνθέου ζήλου ἐργαζομένων τῶ ἀγαθόν. Ἀναλογισθῶμεν ὁποῖος θὰ ἦτο ὁ σύγχρονος κόσμος, ἐὰν ὁ καθόλου Χριστιανισμὸς εἶχε διὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ ἀξιοποιήσει τὴν τεραστίαν καὶ ἀκατάβλητον αὐτοῦ πνευματικὴν δύναμιν. Ἐν ᾧ ἐξαίρονται πανταχοῦ τὰ σύγχρονα ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς μηχανικῆς, παρὰ ταῦτα τὸ ἠθικὸν κακὸν οὐδόλως ἐξηλείφθη

ἢ ἐμειώθη ἐκ τῆς κοινωνίας, ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ νὰ λυμαινῆται ὀλεθρίως αὐτήν. Πόσα δὲν ἐπενεώθησαν πρὸς βελτίωσιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ μὲ ὅλας τὰς κακίας καὶ τὰ πάθη του. Ἐξωστρεφῆς ὡς εἶναι ὁ κόσμος, οὐδόλως μετεβλήθη ἢ προώδευσεν ἐπὶ τὰ βελτίω πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς. Διατί ἄρα γε; Διότι δὲν ἀρκεῖ ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, ἵνα διαμορφώσῃ τὸν ἕσω ἄνθρωπον. Ὡς ἐκ τούτου σύμπας ὁ Χριστιανισμὸς διὰ τε τῶν ἡγετῶν αὐτοῦ καὶ τῶν πιστῶν τούτου ὁπαδῶν καλεῖται, ὅπως ἀποδείξῃ τὴν θείαν του προέλευσιν καὶ συμβάλῃ εἰς ἀναγέννησιν τῶν

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 169 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9-10 τεύχους.

πολίτας ἄλλων ἐπαρχιῶν «τὸν τόπον ἐπέχοντας τοῦ Σάρδεων».

Διονύσιος, Θεσσαλονικεὺς τὴν καταγωγὴν μετέσχε τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν Φερράρα Συνόδου (1438), ὅστις «νόσφ τρυχωθεὶς καὶ λαύρω πυρετῶ κατασχεθεὶς ὁ Σάρδεων ἐκεῖνος κῆρις Διονύσιος τοποτηρητῆς ὄν τοῦ Ἱεροσολύμων ἀπέθανε καὶ ἐτάφη τὴν 13ην Ἀπριλίου 1438 ταφείς ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Ἰουλιανου»¹⁰.

Βησσαρίων ὁ Νικαίας, ὑπογράφων τὸν ὄρον τῆς ἐν Φλωρεντία Συνόδου 1439 ὡς «Βησσαρίων ἐλέφ Θεοῦ, Ἀρχιεπίσκοπος Νικαίας καὶ τὸν τόπον ἐπέχων τοῦ Σάρδεων ἀρκετὸς ὑπέγραψα»¹¹.

Νικόλαος (1450), ὑπογράφας τὸν Συνοδικὸν Τόμον, δι' οὗ ἠκυροῦτο ἡ ἐν Φλωρεντία ψευδένωσις.

Γεράσιμος Β', ὁ Μελενίκου (Σιδηροκάστρου), ὑπογράφας τὸ ὑπόμνημα τῆς ἐκ δευτέρου ἀναλήψεως τῶν Πατριαρχικῶν καθηκόντων ὑπὸ τοῦ Διονυσίου τοῦ Α' (1489-1491) ὡς «ὁ ταπεινὸς Μητροπολίτης Μελενίκου καὶ τὸν τόπον ἐπέχων τοῦ Σάρδεων Γεράσιμος».

Ἀνώνυμος, (1517) λαβὼν μέρος εἰς τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Curte d' Arges Βλαχίας τὴν 17ην Αὐγούστου 1517, εἰς ἣν μετέσχον, ἐκτὸς τοῦ Πατριάρχου Θεολήπτου τοῦ Α' (1513-1522) καὶ οἱ Μητροπολίται Σερρῶν, Σάρδεων καὶ Μηδείας.

Γεννάδιος ὁ Σερρῶν (1534), «ὑπέρτιμος Σερρῶν καὶ τὸν τόπον ἐπέχων Σάρδεων».

Ἀνώνυμος, ὡς Οὐγγροβλαχίας· εἰς «τακτικὸν» τῶν μέσων τοῦ ΙΖ' αἰῶνος ἀναγράφεται, ὅτι «ὑστερον ἐγένοντο ἐν τῇ Οὐγγροβλαχίᾳ καὶ Μολδοβλαχίᾳ οἱ δύο Μητροπολίται, καὶ ὁ μὲν εἰς ἔχει τὸν τόπον τοῦ Σάρδεων... ὁ δὲ ἕτερος λέγεται Μητροπολίτης Μολδοβλαχίας».

Ἐφραίμ (1677) ἱκανῆς μορφώσεως Ἀρχιερεὺς, συστήσας ἐν Βλαχίᾳ εἶδος ἱερατικῆς Σχολῆς πρὸς ἀνάδειξιν ἱεροκηρύκων.

Νικόδημος (1749) ἐκλεγείς ὡς τοιοῦτος κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1749 ἐπὶ Πατριάρχου Κυρίλλου Ε' τοῦ Καρακάλλου (1748-1751 β', 1752-1757).

Τιμόθεος, (1780, 1803)· φέρεται ὡς ὑπογράφων εἰς τὰ ὑπομνήματα τῆς ἐκλογῆς τοῦ «Μητροπολίτου Μυρέων Φιλαρέτου εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον Ριμνίκου (Μάρτιος 1780), Ἰωσήφ ὡς ἐπισκόπου Ἀρτζεσίου (13 Δεκεμβρίου 1793) καὶ Καλλινίκου ὡς Μητροπολίτου Βιδύνης (27 Μαρτίου 1803).

Νεκτάριος Θωμαΐδης, Πάτριος τὴν καταγωγὴν καὶ πεπαιδευμένος Ἱεράρχης, μετὰ τὸ 1803-1826 ἐξασκήσας τὰ ἀρχιερατικὰ αὐτοῦ καθήκοντα ἐν Μολδαβίᾳ, ἐνθα καὶ ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος, ἐφημερεύων προηγουμένως ἐν τῇ ἐν Ἰασίῳ τῆς Μολδαβίας Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, παραιτηθεὶς.

Βαρλαάμ (1826).

Μελέτιος ὁ ἀπὸ Βοδενῶν (Ἐδέσσης) (1858-1861) παραιτηθεὶς, εἰ καὶ ὁ Σάρδεων Γερμανὸς τὸν παρουσιάζει ὡς Ἀρχιερατεύοντα ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοῦ 1836-1859.

Μιχαὴλ Κλεόβουλος (1901-1918) διακεκριμένος Ἱεράρχης.

Γερμανὸς Ἀθανασιάδης (1924-1945) μεγάλης μορφώσεως Ἀρχιερεὺς, ἀναδειχθεὶς ὡς τοιοῦτος, μετὰ τὴν, κατὰ τὸ ἔτος 1924, ἀνασύστασιν καὶ ἐπαναγραφὴν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπόλεων¹².

Μάξιμος Χριστόπουλος 1946 διαπρεπῆς Ἱεράρχης.

† Ὁ πρ. Λήμνου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

12. Γερμανοῦ Μητροπολίτου Σάρδεων καὶ Πισιδίας (Ἀθανασιάδου) ἐνθ' ἀνωτ. σ. 38-74. Τ. Γριτσοπούλου: Σάρδεων Μητροπόλις. «Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἑγκυκλοπαίδεια» Τ. Γ'. σ. 1162-1163.

10. Αὐτόθι, σ. 64.

11. Αὐτόθι, σ. 65.

ἀνθρώπων καὶ σωτηρίαν αὐτῶν. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀπαιτεῖται συντονισμὸς καὶ διοργάνωσις πάντων τῶν πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς ἀνωτέρων ἀνθρώπων τῆς κοινωνίας, προκειμένου νὰ δημιουργηθῇ ἐνιαῖον μέτωπον ἀντιμετωπίσεως τῆς ἠθικῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν διέρχεται τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἴδου λοιπὸν ἄριστον ἔργον τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπερ δύναται νὰ προαγάγῃ τὴν κατὰ Θεὸν ἐπικοινωνίαν αὐτῶν.

Πέραν τούτου οὐδεὶς δύναται νὰ διαπραγματευθῆται τὴν ἑνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐχομεν ὅλοι μας εὐρύτατον πεδῖον ἐργασίας καὶ δράσεως εἰς τὴν σύγχρονον κοινωνίαν. Ἀξιοποιοῦντες, διὰ τῆς οἰκειώσεως τῆς Θείας Χάριτος τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τοὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους τὸ ἔργον τῆς ἀπολυτρώσεως Αὐτοῦ ἡμῖν προσέφερε, καθιστάμεθα φορεῖς τῶν θείων Αὐτοῦ δωρεῶν καὶ συντελοῦμεν τὰ μέγιστα εἰς στερέωσιν τῆς πίστεως, ἐμπλουτισμὸν τῆς ἀγάπης καὶ ἀνακαίνισιν τῶν πνευματικῶν μας δυνάμεων.

Στῶμεν εὐλαβῶς, ἀδελφοὶ καὶ Πατέρες! Ὁρθόδοξοι εἴμεθα, ὀρθοδόξως πιστεύομεν καὶ ἐργαζόμεθα, ὡς πιστὰ μέλη τοῦ σώματος τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἀγιαζόμενοι διὰ τῆς ἐν αὐτῇ ἐνοικίωσης ἀγίας τοῦ Θεοῦ Χάριτος. Ἐχοντες ἀλώβητον τὴν πίστιν καὶ τὴν δι' ἔργων ἀγαθῶν σώζουσαν Χάριν, ἐνεργοῦμεν ὡς πιστὰ μέλη τῆς μιᾶς, ἀγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας. Τοῦ Θεοῦ ἔργον εἶναι ἡ ἐπαναγωγή τῶν πεπλανημένων, εἰλικρινῶς μετανοούντων καὶ ἀποκηρυσσόντων τὰς αἰρετικὰς αὐτῶν διδασκαλίας. Ἀδιαλείπτως προσευχόμενοι ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως, ἐπικαλούμεθα τὸ ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος ἐπὶ πάντα ἄνθρωπον, τὸν φωτισμὸν καὶ τὴν Χάριν Αὐτοῦ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστοὺς.

Ταῦτα ὡς Ἐπίσκοπος τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας φρονοῦντες καὶ γράφοντες, εὐχόμεθα ὀλοφύχως κατὰ πρῶτον λόγον, ὅπως ἀναπτυχθῇ καὶ καλλιεργηθῇ ἐν ὅλαις ταῖς ὁμοδόξοις αὐτοκεφάλοις Ἐκκλησίαις τὸ αὐτὸ ὀρθόδοξον πνεῦμα, διασφαλισθῇ ἀκεραία ἡ πίστις ἡμῶν, ἀπηλλαγμένη παντὸς ξένου στοιχείου, ἀκολουθῆται δὲ πάντοτε εἰς μετ' ἑτεροδόξων ἐπικοινωνίας ἐνιαῖα γραμμῇ. Ὡς ἐκ τούτου διορθόδοξα Θεολογικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ συνέδρια ἐπιβάλλεται, ὅπως πραγματοποιῶνται διὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ διατύπωσιν τῶν θέσεων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας καὶ τήρησιν ἐνιαῖου προγράμματος περὶ τὴν πίστιν καὶ τὸ δόγμα. Περὶ τοῦ σκοποῦ τούτου αὐτῶν ἐγράφησαν πολλά, ἀνεγνωρίσθη δὲ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων, ὅτι τοιοῦτοτρόπως προετοιμάζεται καλῶς ἡ μέλλουσα νὰ συνέλθῃ Πανορθόδοξος Σύνοδος.

Ἐν συνεννοήσει πάντοτε μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τελοῦσαι αἱ ὁμόδοξοι αὐτοκέφαλοι Ἐκκλησίαι, ἐνεργοῦσιν ἐν προκειμένῳ ἀπὸ κοινοῦ εἰς θέματα ἀφορῶντα ἄπασαν τὴν Ὁρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, οὐχὶ δὲ μεμονωμένως. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει προκαλοῦνται διχοστασίαι καὶ σχίσματα, περὶ τῶν ὁλεθρίων συνεπειῶν τῶν ὁποίων πολλὰ ἐδιδάχθημεν ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας. Οὐδεμία ὁμό-

δοξος αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία ἐπιτρέπεται, ὅπως ἀποφασίξῃ κεχωρισμένως καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν λοιπῶν εἰς θέματα πίστεως καὶ ἐκκλησιαστικῆς τάξεως. Οὐδὲ ἐπιτρέπεται, ὅπως ἐφαρμόξῃ τὴν «οἰκονομίαν», ἐκεῖ ὅπου αὐτὴ δὲν χωρεῖ, κατὰ τοὺς ὅρους τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Πῶς λόγου χάριν δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν μετάληψιν τῶν πιστῶν παρ' ἑτεροδόξων; Κινεῖται μὲν ἐκάστη ὁμόδοξος αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία ἐλευθέρως ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ διοικήσει καὶ διαποιμάνσει τῶν μελῶν αὐτῆς, εἰς θέματα ὅμως πίστεως καὶ κανονικῆς τάξεως τελεῖ εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν πρακτικῶς μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν, μεθ' ὧν προετοιμάζει τὰ θέματα τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ Πανορθόδοξο Σύνοδος. Εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀνήκει τελικῶς ὁ καθορισμὸς τούτων καὶ τὸ ὅλον πρόγραμμα τῆς ἡμερησίας ταύτης διατάξεως.

Ἄλλως πως δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν δέ, συνετελεσθῶσιν ἀλλεπαλλήλων ἀντιξοότητων, πολέμων καὶ πολλῶν ἄλλων δυσμενῶν περιστάσεων, δὲν κατέστη εἰς τὸ παρελθὸν δυνατὴ ἡ σύγκλησις Πανορθόδοξων Συνόδων πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐμφανισθεισῶν τυχόν νέων σοβαρῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων, ἀφορωσῶν τὸ σύνολον τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο ἀσφαλῶς δὲν σημαίνει ἀδυναμίαν τῶν ποιμένων αὐτῆς ἢ ἔλλειψιν τυχόν ἀγαθῆς διαθέσεως ἐκ μέρους αὐτῶν καὶ συναισθήσεως τῆς εὐθύνης τούτων ἐναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀφ' οὗ, παρὰ πασῶν τῶν ὁμοδόξων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, κατανοεῖται ὁ σωτηριώδης σκοπὸς τῆς μιᾶς, ἀγίας, καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι πᾶσαι ἐπαγρυπνοῦσι πρὸς περιφρούρησιν τῆς ἀμωμῆτου ἡμῶν πίστεως καὶ τὴν διαφύλαξιν τῶν πιστῶν ἀπὸ παντὸς ἐν γένει προσηλυτισμοῦ. Μὲ ὅσα μέσα διαθέτουν αὐταὶ ἐργάζονται τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, τελοῦσαι εἰς διαρκῆ ἐπικοινωνίαν μετ' ἀλλήλων. Οἱ προκαθήμενοι αὐτῶν ἀνταλλάσσουν ἐκάστοτε ἐπιστολάς μεταξὺ τῶν, ἐπευχόμενοι κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτάς, διατυποῦσι τὰς ἀπόψεις αὐτῶν, βάσει ληφθεισῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπισκόπων αὐτῶν ἐν Συνόδοις. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἐπίσκοποι τῶν ὁμοδόξων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, συνάπτοντες ἰδιαιτέρον πνευματικὸν μετ' ἀλλήλων δεσμὸν καὶ φιλίαν, ἀλληλογραφοῦσιν ἢ ἀνταλλάσσουν κατὰ καιροὺς ἐπισκέψεις μεταξὺ τῶν, συμβάλλοντες καὶ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ εἰς τὴν ὅλην προσπάθειαν καὶ τὸ ἔργον τῆς μιᾶς Ἐκκλησίας. Ταῦτα λοιπὸν κρατοῦν παρ' ἡμῖν, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἔχοντος, φυσικῶ τῷ λόγῳ, τὸ προβάδισμα καὶ τὴν ἀρμοδιότητα συγκλήσεως Πανορθόδοξων Συνόδων, κατόπιν βεβαίως προηγουμένης συνεννοήσεως αὐτοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ τῆς συγκαταθέσεως τούτων. Πᾶσα αὐθαίρετος ἐνέργεια καὶ ἀπολυταρχισμὸς ἐλλείπει παντελῶς ἐκ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, διεπομένης, ὡς γνωστὸν, ὑπὸ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος.

† Ὁ πρ. Παραμυθίας ΤΙΤΟΣ

Η Ε' ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ Π. Σ. Ε. ΚΑΙ Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΝ ΑΥΤΗ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ*

Τόπος συγκλήσεως τῆς Ε' Γενικῆς συνελεύσεως καὶ θέμα αὐτῆς.

Οὐδὲν ἕτερον θέμα θὰ ἦτο τόσον εὐπρόσδεκτον καὶ τόσον ἐλπιδοφόρον δι' ἅπαντα τὸν χριστιανικὸν κόσμον, καὶ δὴ διὰ τὸν τρίτον κόσμον, ὅσον ὑπῆρξε τὸ κεντρικὸν θέμα τῆς Ε' Γενικῆς συνελεύσεως, τὸ ὁποῖον ἔφερε τὸν τίτλον: «Ὁ Χριστὸς ἐνώνει καὶ ἐλευθεροῖ» τὸν ἄνθρωπον. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἀφρικῆς, ὅστις ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἔζησεν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν διαφόρων δυνάμεων, ἤρχισε ἀργὰ μὲν ἀλλὰ σταθερὰ νὰ ἀναπνέη τὸ ὀξυγόνον τῆς ἐλευθερίας καὶ νὰ ἀρχίζη νὰ κἀνῃ τὰ πρῶτα δειλὰ αὐτοῦ βήματα εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν αὐτοῦ ἀνεξαρτησίαν. Οἱ πτωχοὶ καὶ τεταπεινωμένοι αὐτῆς κάτοικοι μετ' ἀγωνίας ἀνέμενον νὰ ἀκούσωσι τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ διὰ τοῦ στόματος τῆς Ἐκκλησίας Του, διὰ τῆς ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς συνελεύσεως βιώσεως τοῦ μυστηρίου τοῦ σταυροῦ, διὰ τῆς μεταδόσεως εἰς αὐτοὺς τῆς ἀνεκλαλήτου χαρᾶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, διὰ τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὴν πτωχείαν, τὴν δουλείαν καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀνισότητα, ἣτις μαστίζει τὴν Ἀφρικὴν. Ἄπαντες οἱ κάτοικοι τῆς Κένυας, ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ ἀφρικανοὶ ἀνέμενον νὰ ἀκούσωσι τὸ ἐλπιδοφόρον μήνυμα τοῦ Χριστοῦ, νὰ γνωρίσωσι ἐμπράκτως τὴν ἀποκεκαλυμμένην ἀλήθειαν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐλευθερία νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτοὺς (Ἰω. 8,32) καὶ νὰ λάβωσι προσωπικὴν πείραν τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ κατ' ἐξοχὴν ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὅστις ἐλευθεροῖ «ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου» (Ρωμ. 8,2) ἀναβιβάζων τοῦτον «εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ», (Ρωμ. 8,21) εἶναι μαζὶ τους εἰς τὸν τραχὺν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, εἴτε οὗτος ἀπτεταί των κοινωνικῶν, εἴτε ἄλλων ἐπιδιώξεων. Ἄπαντες ἀνέμενον νὰ ἀκούσωσιν ἐπαναλαμβανόμενον τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀπ. Παύλου περὶ ἐλευθερίας, κήρυγμα τὸ ὁποῖον σαφῶς δηλοῖ, ὅτι «τῇ ἐλευθερίᾳ ἡμᾶς Χριστὸς ἠλευθέρωσεν» (Γαλ. 5,1) ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι «οὐκ ἐνὶ Ἑλλήνι καὶ Ἰουδαίῳ, περιτομῇ καὶ ἀκροβυστίᾳ, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστὸς» (Κολ. 3,11).

Ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως, ἅπαντες οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν καταφθάνουσιν εἰς τὴν ἡπειρον τῶν Ἀφρικανῶν «ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελόμενοι» (Β' Πέτρ. 2,19). Δυστυχῶς ὅμως,

παρὰ τὴν ἐνδόμυχον ταύτην ἐπιθυμίαν, δὲν ἠδυνήθημεν πραγματικὰ νὰ γίνωμεν ἄγγελοι τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀφρικανικοῦ πληθυσμοῦ. Τοῦτο δὲ διότι δὲν ἠδυνήθημεν, ἔστω καὶ δι' ὀλίγας ἡμέρας, νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἐκ τῆς νοοτροπίας καὶ τοῦ τρόπου ζῆν καὶ πολιτενεσθαι τοῦ οὕτω καλουμένου πεπολιτισμένου κόσμου, ἀνεξαρτήτως κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς αὐτοῦ τοποθετήσεως, καὶ νὰ ζήσωμεν τὸ δράμα τοῦ τρίτου κόσμου, δράμα τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ μόνον ἐκεῖνος, ὅστις ἐπόνεσε, ἐδίψησεν, ἐπέπνευσε, ἠσθένησεν καὶ ὑπέφερε τὰ πάντα χωρὶς κἂν νὰ δύναται νὰ πράξῃ τι διὰ τὴν καλυτέρευσιν τῆς καταστάσεώς του. Διὰ τῆς παρουσίας ἡμῶν δὲν ἠδυνήθημεν νὰ τονίσωμεν, ὅσον ἔπρεπε καὶ ὅσον ἀνεμένετο, τὴν ἠθικὴν συμπαράστασιν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου εἰς τὸν κοινωνικὸν, ἠθικὸν καὶ ἐκπολιτιστικὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἅπας ὁ ἀφρικανικὸς κόσμος διεξάγει καὶ ὅστις (ἀγῶν) δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος τοῦ κηρύγματος καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων. Ἡ συμμετοχὴ ἡμῶν εἰς τὸ ἀνεκδιήγητον δράμα τῶν ἀφρικανικῶν χωρῶν ὑπῆρξε μηδαμινή, ἐὰν μὴ καὶ ἀνυπαρκτος, διότι δὲν ἠδυνήθημεν, ἢ, διότι οὐδὲ κἂν ἐπεχειρήσαμεν νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἐκ τῶν ἐπικρατησῶν εἰς τὴν χώραν, ἐκ τῆς ὁποίας προερχόμεθα, κοινωνικῶν, πολιτικῶν καὶ λοιπῶν ἰδεῶν καὶ συστημάτων. Ἡ δυσπιστία τῶν Ἀφρικανῶν ἐναντι ὄλων ἡμῶν τῶν προερχομένων κυρίως ἐκ τοῦ δυτικοῦ κόσμου ὑπῆρξε μεγάλη καὶ λίαν καταθλιπτικὴ. Οὗτοι ἐθεώρουν μὲν ἡμᾶς ἐλευθέρους, οὐ μὴν ἀλλὰ ἐπίστευον, ὅτι «ἔχομεν ὡς ἐπικάλυμμα τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν» (Α' Πέτρ. 2,16).

Διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν ὁ χριστιανικὸς κόσμος, κυρίως τῆς Δύσεως, ὑπεβλήθη εἰς ἐξετάσεις ἠθικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κηρύγματος τοῦ Χριστοῦ, τὰ ἀποτελέσματα δὲ τῶν ἐξετάσεων τούτων δὲν εἶναι καὶ τόσον ἐνθαρρυντικὰ διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον εἰσόδυσίν του εἰς τὸν τρίτον κόσμον, ὅστις ἀναμένει ἀπὸ αὐτὸν (χριστιανισμὸν) πράξεις καὶ οὐχὶ ἀτελειώτους ἀκαδημαϊκὰς θεολογικὰς συζητήσεις καὶ θεωρίας.

Εἰς ἀπάσας τὰς ἐν Ναϊρόμπη γενομένας συζητήσεις ἐγένετο λόγος περὶ ἐλευθερίας, περὶ κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τῆς καθεστηκυίας τάξεως, περὶ καταδίκης τῶν φυλετικῶν διακρίσεων. Ἐν τούτοις συστηματικῶς τὸ Π.Σ.Ε. ἀπέφυγε νὰ λάβῃ θέσιν ἐναντι τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος, ἣτις ὑφίσταται εἰς αὐτὸν τοῦτον τὸν χώρον, ἐνθα συνεκλήθη ἡ Ε' Γενικὴ Συνέλευσις καὶ ἐνθα οἱ πλοῦσιοι λευκοὶ ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ μαύρων νεοπλοῦτων, τῶν ὁποίων ὁ χλιδὴς βίος ἀποτελεῖ μέγα σκάνδαλον διὰ τὴν ὀλότητα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κένυας, ἣτις δεινῶς μαστίζεται ὑπὸ τῆς πτωχείας καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀνισότητος. Τὸ Π.Σ.Ε., τὸ ὁποῖον ἔλαβε θέσιν

* Ὁ γράφων μετέσχε τῆς ἐν Ναϊρόμπη Ε' Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Π.Σ.Ε., ὡς ἐπίσημος ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ἡ παρούσα δὲ μελέτη, ἐδημοσιεύθη, μετὰ τινων παραλείψεων, καὶ γερμανιστὶ εἰς τὸ περιοδικὸν Oekumenische Rund Schau.

ΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΠΡΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΙΝ

ΤΟΥ ΧΙΛΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ *

4. ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΞ ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἐπειτά ἀπὸ τὰ νεώτερα δεδομένα ἐπὶ τοῦ Χιλιασμοῦ προβλήματος κατέστη προφανές, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὄφειλε νὰ προβῇ εἰς ἀνασύνταξιν τοῦ πνευματικοῦ Αὐτῆς δυναμικοῦ καὶ ριζικὴν ἀναθεώρησιν τῆς στάσεώς της ἀπέναντι ἐκείνων, οἱ ὅποιοι περιάγουσιν γῆν καὶ θάλασσαν «ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον» καὶ, ποικίλας ἀπάτας μετερχομενοί, παρασύρουσιν τὰ θύματα των καὶ τὰ ἐκβάλλουσιν ἀπὸ τὴν μάνδραν Τῆς. Τοῦτο ἐξ ἄλλου ὑπεδηλοῦτο καὶ εἰς τὰ διαβήματα πρὸς τὴν Πολιτείαν, περὶ ὧν ἀνωτέρω ὁ λόγος. «Καὶ ἡμεῖς μὲν ὡς Ἐκκλησία, ἔναντι τῆς διαμορφουμένης νέας ταύτης καταστάσεως, μελετῶντες ἐπισταμένως τὸ ὅλον πρόβλημα, προτιθέμεθα νὰ λάβωμεν τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα προστασίας τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 175 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9-10 τεύχους.

ἔναντι ὀρισμένων καθαρῶς πολιτικῶν θεμάτων, δι' εἰδικῶν πρὸς τοῦτο ψηφισμάτων, ἀπέφυγε νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνήν του ὑπὲρ τῶν πτωχῶν ἐκείνων ἀνθρώπων, οἵτινες ἀπὸ ἐτῶν εὐρίσκονται εἰς τὰς φυλακάς τῆς Κένυας, ἣτις ἐφιλοξένησε τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν. Μία τοιαύτη πράξις θὰ ἔδιδε ἠθικὸν κῦρος καὶ στήριγμα εἰς τὸ Π.Σ.Ε., τὸ ὅποιον θὰ ὑψώνετο εἰς τὰ ὄμματα καὶ τὰς συνειδήσεις τοῦ ἀφρικανικοῦ λαοῦ, θὰ κατήργει, ἢ τοῦλάχιστον, θὰ ἐμείωνεν εἰς τὸ ἐλάχιστον τὴν δυσπιστίαν τῶν λαῶν τοῦ τρίτου κόσμου πρὸς τὸν χριστιανικὸν κόσμον τῆς Δύσεως, ὅστις, κατ' αὐτοὺς, ταυτίζεται μετὰ τοῦ καπιταλισμοῦ, ἡ δὲ ἱεραποστολὴ αὐτοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὁμολογίας δι' ἣς αὕτη τελεῖται, θεωρεῖται ὑπ' αὐτῶν ὡς εἰς τρόπον ἐξαπλώσεως καὶ ἐμπεδώσεως τοῦ καπιταλισμοῦ εἰς τὸν τρίτον κόσμον. Πρὸς ἀποφυγὴν πάσης περαιτέρω παρεξήγησεως καὶ πρὸς σαφῆ καθορισμὸν τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ τὸ Π.Σ.Ε. καλεῖται καὶ διὰ πράξεων νὰ ἀποδείξῃ εἰς τὸν ἀφρικανικὸν λαόν, ὅτι δὲν ταυτίζεται μὲ τὸν καπιταλισμὸν, ἢ τὸν σοσιαλισμὸν, ἀλλ' ὅτι ἐνεργεῖ ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν καταστάσεων καὶ καθεστώτων, συμφωνῶν πάντοτε πρὸς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου (Κολ. 1,5), ὅστις «οὐ δέδεται» (Β' Τιμ. 2,9).

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΖΑΦΕΙΡΗΣ

Καθηγητῆς

(Συνεχίζεται) († Ὁ Γαρδικίου ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ)

ἀπὸ τῶν λυμεάνων τούτων τῆς ἀνθρωπότητος» ἐδηλοῦτο πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Δημοσίας Τάξεως.

Πράγματι ὁ Μακαριώτατος προῆλθεν εἰς σειρὰν ἐνεργειῶν, τόσον ὡς Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὅσον καὶ ὡς Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ προητοίμαζον τὰς προϋποθέσεις διὰ μίαν ριζικὴν ἐπανεξέτασιν τοῦ χιλιαστικοῦ προβλήματος καὶ λήψιν τῶν ἐπιβαλλομένων μέτρων.

Τὸ πρῶτον θετικὸν βῆμα πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ὑπῆρξεν ἡ συγκρότησις πενταμελοῦς ἐξ Ἀρχιερέων Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Τιμοθέου, πρὸς ἐπισταμένην μελέτην τοῦ χιλιαστικοῦ προβλήματος καὶ σύνταξιν εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον μὲ συγκεκριμένας προτάσεις. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συνεστήθη διὰ τοῦ ἀκολούθως παρατιθεμένου Συνοδικοῦ ἐγγράφου.

(12)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθμ. { Πρωτ. 3327
Διεκπ. 1435

Ἀθήνησι τῇ 8-8-1975
ΕΠΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ

Πρὸς

Τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
Ν. Ἰωνίας-Φιλαδελφείας κ. Τιμοθέου
Κορι κ. Παντελεήμονα
Νικαίας κ. Γεώργιον

Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικον

καὶ τὸν Θεοφ. Ἐπίσκοπον Βρεσθῆνης κ. Δημήτριον

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ὁσημέραι μετὰ θρασυτήτος ἐκδηλουμένην δραστηριότητα τῶν ὁπαδῶν τῆς αἵρέσεως τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά καὶ τὴν ἐγκαινισθεῖσαν παρ' αὐτῶν νέαν τακτικὴν προκλητικῶν ἐκδηλώσεων καὶ ἐνεργειῶν, οἷαι π.χ. ἡ συγκρότησις Χιλιαστικῶν Συνεδρίων κλπ., Συνοδικῆ ἐξουσιοδοτήσει, συγκροτούμεν δι' ὑμῶν Ἐπιτροπὴν Μελέτης τοῦ Χιλιαστικοῦ Προβλήματος καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρώτου ἐξ ὑμῶν, Σεβ. Μητροπολίτου Ν. Ἰωνίας κ. Τιμοθέου, Συνοδικοῦ Συνέδρου, προέλθητε εἰς ἐπισταμένην μελέτην τοῦ Χιλιαστικοῦ προβλήματος ὑπὸ τὰ δεδομένα, ὑπὸ τὰ ὅποια ἐμφανίζεται σήμερον, καὶ δὴ καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νέου Συντάγματος καὶ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2106/75 ἀποφάσεως τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβ. τῆς Ἐπικρατείας, καὶ εἰσηγηθῆτε ἡμῖν συγκεκριμένους τρόπους δράσεως καὶ ἐνεργείας, προκειμένου νὰ θέσωμεν ἀκολούθως τὴν εἰσή-

γρην και τὰς προτάσεις ὑμῶν ὑπ' ὄψιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς λήψιν ἀποφάσεων. Τὴν ἀνατιθεμένην ὑμῖν ἀποστολὴν παρακαλοῦμεν θερμῶς, ὅπως φέρετε εἰς πέρας μέχρι τῆς 15ης Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ., γνωρίζοντες δ' ἅμα ὑμῖν, ὅτι μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην θεωρηθῆσεται περατωθεῖσα ἢ ἀνατεθεῖσα ὑμῖν ἀποστολή.

Ἐπὶ τούτοις, κατασπαζόμενοι Ἰμαῖς ἐν Κυρίῳ, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

κ.ἀ.α. Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος Λενῆς

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἐργασθεῖσα ἐπιμελῶς ὑπέβαλε πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον διὰ τοῦ ἀπὸ 17ης Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἐγγράφου τὴν ἀκόλουθον ἐμπεριστατωμένην εἰσήγησιν αὐτῆς.

(13)

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Ἐπιτροπῆς Μελέτης

Χιλιαστικοῦ Προβλήματος

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2αν Σεπτεμβρίου 1975, ἡμέραν Τρίτην και ὥραν 10ην π.μ., συνήλθεν εἰς συνεδρίαν ἐν τῇ αἰθούσῃ συνεδριάσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἢ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 3237/8-8-75 ἐγγράφου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συγκροτηθεῖσα «Ἐπιτροπὴ Μελέτης τοῦ Χιλιαστικοῦ Προβλήματος» ἀποτελουμένη ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Νέας Ἰωνίας-Φιλαδελφείας κ. Τιμοθέου, τοῦ καὶ Προέδρου αὐτῆς, Κορινθίας κ. Παντελεήμονος, Νικαίας κ. Γεωργίου (δὲν παρέστη εἰς τὴν συνεδρίαν λόγω ἀσθενείας), Μεσογαίας και Λαυρεωτικῆς κ. Ἀγαθονίου και τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Βρεσθῆνης κ. Δημητρίου.

Ἐν ἀρχῇ τῆς συνεδριάσεως ὁ Σεβ. Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Μητροπολίτης Ν. Ἰωνίας-Φιλαδελφείας κ. Τιμοθέος ἀνεφέρθη δι' ὀλίγων εἰς τὸν χιλιαστικὸν κίνδυνον και μάλιστα εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν νέαν κατάστασιν μετὰ τὸ δημοσιεῦθαι και τεθῆναι εἰς ἐφαρμογὴν νέον Σύνταγμα. Ἀκολούθως εἶπεν, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐρευνᾷ τὸν τρόπον διὰ τοῦ ὁποίου δέον νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὴν νέαν αὐτὴν κατάστασιν, πρὸς τοῦτο δὲ συνεκρότησε και τὴν παρούσαν Ἐπιτροπὴν, προκειμένου αὕτη νὰ μελετήσῃ τὸ Χιλιαστικὸν Πρόβλημα ὑπὸ τὰ δεδομένα, ὑπὸ τὰ ὁποῖα ἐμφανίζεται σήμερον και εἰσηγηθῆ εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τὰ προσήκοντα. Ὁ Σεβ. Πρόεδρος ἐκάλυψε εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τὸν ἐκτελούντα χρέη Γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Παντελεήμονα Μπεζενίτην νὰ ἀναγνώσῃ τὸ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 3237/8-8-75 ἐγγράφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου περὶ τῆς συγκροτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς και τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐγγράφου εἶπεν ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἔχομεν δύο δεδομένα: 1) τὸ νέον Σύνταγμα και 2) τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2106/75 ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἢ ὅποια χαρακτηρίζει τὸν Χιλιασμόν ὡς «γνωστὴν θρησκείαν» και ἐπομένως προστατευομένην ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ διερευνηθῆ εἶναι εἰς ποῖα κριτήρια ἐστηρίχθη ἡ ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἢ ὅσον ὑπάρχει προγενεστέρα ἀπόφασιν, ἢ ὑπ' ἀριθμ. 679/1960 τῆς Ὀλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, καθὼς και ἐπίσημος γνωμοδότησις τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τοῦ ἔτους 1964, ὅτι ὁ Χιλιασμός στερεεῖται τῶν ἀναγκαιῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀναγνώρισιν του ὡς γνωστῆς θρησκείας. Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ χρησιμοποίησῃ διὰ τὰ νόμιμα μέσα διὰ νὰ πείσῃ τὴν Πολιτείαν ὅτι ὁ Χιλιασμός δὲν εἶναι κἀν θρησκεία, ἀλλὰ ἀναρχική, ἀντεθνική και ἀντιθρησκευτική κίνησις, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν παγκόσμιον ἐπικράτησιν τοῦ Σιωνισμοῦ. Τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι τὸ πρωταρχικὸν ἡμῶν μέλημα, τὰ δὲ ἐπιχειρήματα πρὸς

ὑποστήριξιν τῶν θέσεών μας δέον νὰ λάβωμεν ἀπὸ ὅσα κηρύσσουν οἱ ἴδιοι οἱ Χιλιασταί. Συνεχίζων ὁ Σεβ. Πρόεδρος εἶπεν, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ἐξ Ἀρχιερέων συνεκρότησεν και Ἐπιτροπὴν ἐξ Ἀρχιμανδριτῶν, ἐργαζομένων εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον και τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, και ἀνέθεσεν εἰς αὐτούς, νὰ ἀνεύρουν πάντα τὰ Χιλιαστικῆς προελεύσεως συγγράμματα πρὸς συγκρότησιν εἰδικῆς Χιλιαστικῆς Βιβλιοθήκης, νὰ μελετήσουν τὰ συλλεγόμενα βιβλία και νὰ ἀποδελτιώσουν ὅλα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Χιλιαστῶν ἐκτιθεμένην διδασκαλίαν περὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἱεροῦ Κλήρου, τῆς Πατρίδος, τῆς Κρατικῆς Ὁργανώσεως τῶν λαῶν, τῆς στρατευώσεως, τῶν Ἐθνικῶν συμβόλων κ.λ.π.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ Πανοσιολογ. Γραμματεὺς ἀναγινώσκει τὸ ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 3239/8-8-75 ἐγγράφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τοὺς Ἀρχιμανδρίτας και ἀναφέρει ὅτι οὗτοι ἤρχισαν ἤδη τὴν ἀνατεθεῖσαν εἰς αὐτοὺς ἐργασίαν, ἦτοι συνέλεξαν ἀρκετὰ βιβλία και περιοδικὰ και ἤρχισαν τὴν μελέτην και τὴν ἀποδελτιώσιν αὐτῶν, πλην ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περατώσουν τὴν ὅλην ἐργασίαν ἐντὸς τῆς ταχθείσης ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προθεσμίας, δηλαδὴ μέχρι τῆς 15ης Σεπτεμβρίου, διότι τὸ ἔργον εἶναι ἀρκετὰ μεγάλο.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Παντελεήμων προτείνει, ὅπως ἀποσταλῆ ἐγγράφον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐτεροδόξων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας και Θρησκευμάτων, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ζητῶνται τὰ εἰς αὐτὴν τυχὸν ὑπάρχοντα Χιλιαστικὰ βιβλία και λοιπὰ ἐντυπα, καθὼς και κατάλογος τῶν εὐκτηρίων οἰκῶν τῶν Χιλιαστῶν και διάφορα ἄλλα χρήσιμα στατιστικὰ στοιχεῖα περὶ τῆς Χιλιαστικῆς ὀργανώσεως.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Βρεσθῆνης κ. Δημήτριος προτείνει νὰ συγκεντρωθῶν παραλλήλως πρὸς τὰ χιλιαστικὰ και ὅλα τὰ κατὰ καιροὺς ἐκδόθεντα ἀντιχιλιαστικὰ βιβλία, ὅχι μόνον τὰ Ἑλληνικὰ ἀλλὰ και τὰ ξενόγλωσσα, και νὰ συγκροτηθῆ και ἐξ αὐτῶν μία βιβλιοθήκη. Τοῦτο θὰ εἶναι χρήσιμον, διότι οἱ Χιλιασταὶ παρυσιάζουν κατὰ καιροὺς και κατὰ τόπους παραλλαγὰς εἰς τὴν διδασκαλίαν των, τὰς ὁποίας δὲν ἔχομεν ἴσως ὑπ' ὄψιν μας και θὰ πρέπει ὅχι μόνον νὰ τὰς γνωρίσωμεν, ἀλλὰ και νὰ μάθωμεν πᾶς οἱ ἄλλοι τὰς ἀντιμετωπίζον και τὰς ἀντικρούουν. Θὰ ἡμπορούσαμεν ἐπίσης νὰ ἔχωμεν στοιχεῖα περὶ τοῦ τρόπου ἀντιμετωπίσεως τῶν Χιλιαστῶν ἀπὸ τὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἀμερικῆς, καθ' ὅσον ὁ Χιλιασμός ἐκεῖ πρωτοεμφανίσθη και ὡς ἐκ τούτου ἐκεῖ ὑπάρχει μία μακρὰ παράδοσις ἀγῶνος ἐναντίον του. Παραλλήλως πρὸς τὰ βιβλία καλὸν εἶναι νὰ συγκεντρωθῶνται και τὰ πάσης φύσεως Χιλιαστικὰ ἐντυπα, φεῖγ-βολάν κ.λ.π., διότι και δι' αὐτῶν οἱ Χιλιασταὶ διαδίδουν τὰς ιδέας των. Θὰ ἡμπορούσε νὰ ἀπευθυνθῆ ἕνα ἐγγράφον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀσφαλείας, ὥστε νὰ ἀποστέλλωνται εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τὰ συγκεντρωμένα ὑπὸ τῶν Ἀστυνομικῶν Ὁργάνων Χιλιαστικὰ ἐντυπα, καθὼς και μία Ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς διὰ νὰ παραδίδουν εἰς τὰς τοπικὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς τὰ ἐντυπα τῶν Χιλιαστῶν, τὰ ὁποῖα ἔρχονται εἰς τὰ χέρια των.

Ἀκολούθως λαμβάνει τὸ λόγον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορινθίας κ. Παντελεήμων, ὁ ὁποῖος ἀναφερόμενος εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν ἀναφορικῶς πρὸς τοὺς Χιλιαστὰς κατάστασιν, μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νέου Συντάγματος και τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2106/75 ἀπόφασιν τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, παρατηρεῖ ὅτι μία τοιαύτη κατάστασις θὰ ἤρχeto οὕτως ἢ ἄλλως. Ἡ ἀντιμετώπισις τῆς παρουσίας καταστάσεως πρέπει νὰ γίνῃ ἐκ τριῶν κατευθύνσεων: α) Διαφώτισις τῶν Χριστιανῶν και γενικωτέρα ἀντιμετώπισις τοῦ ὅλου προβλήματος διὰ πνευματικῶν μέσων (ἀντιχιλιαστικὰ συνέδρια, ὀργανώσις ἀντιχιλιαστικῶν ἐβδομάδων, κυκλοφορία ἀντιχιλιαστικῶν ἐντύπων κ.λ. π.). Ἡ διὰ πνευματικῶν μέσων ἀντιμετώπισις τοῦ χιλιαστικοῦ κινδύνου δέον νὰ εἶναι εὐρυτάτη, ποικίλη και περιπτωσιακή, καθὼς τὸ ὅλον πρόβλημα ἐμφανίζεται με ποικίλας διαστάσεις, ἀναλόγως τοῦ τόπου και τοῦ χρόνου ἐμφανισέως του. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καταλάβωμεν εἶναι, ὅτι ἡ διὰ τοῦ χωροφύλακος ἀντιμετώπισις τῶν χιλιαστῶν εἶναι ἡ πλέον ἀνεπιτυχής, διότι σὺν τοῖς ἄλλοις τοὺς ἡρωποιοῦμεν. β) Ἀντιμετώπισις τοῦ χιλιασμοῦ ἀπὸ πλευρᾶς αὐτοῦ τοῦτου τοῦ Συντάγματος. Τὸ θέμα εἶναι καθαρῶς Νομικὸν και θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπι-

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΝ

ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΚΑΙ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΩΝ*

5. Ὁ Ἐπίσκοπος Varlet ἐδέχθη νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν παράκλησιν. Ληφθεὶς λοιπὸν ἀδείας παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς χειροτονίαν τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς Μεταρρυθμίσεως Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον καὶ ἐπὶ ἐδάφους Ὀλλανδικοῦ, ἡ χειροτονία ἐγένετο ὑπὸ μόνου τοῦ Varlet τῇ 15.10.1724, ἐν Amsterdam, ἐν τῷ ἰδιωτικῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ Varlet, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ συνόλου τοῦ καπιτούλου τῆς Οὐτρέχτης. Ὁ Steenhoven ἐχειροτονήθη εἰς ἑβδομὸν Ἀρχιεπίσκοπον Οὐτρέχτης καὶ διάδοχον τοῦ Ἁγίου Willibrord. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἤρξατο ἡ ἀπὸ τῆς Ρώμης παντάπασιν ἐλευθέρᾳ ὑπαρξίς τῆς Ἐκκλησίας Οὐτρέχτης.

Ὁ αὐτὸς Ἐπίσκοπος Βαβυλώων Varlet, ἄνευ καὶ πάλιν συλλειτουργῶν, ἐτέλεσεν ἀργότερον τὴν χειροτονίαν καὶ τριῶν ἄλλων διαδόχων τοῦ Steenhoven, τοῦ Κορνηλίου Ἰωάννου Barechman Wuytiers τῇ 30.9.1726, τοῦ Θεοδώρου Van de Croon τῇ 28.10.1734, καὶ τοῦ Πέτρου Ἰωάννου Meindaerts τῇ 8.10.1739.

Οἱ Ἀρχιεπίσκοποι οὗτοι Οὐτρέχτης ἐπιμόνως ἀπέστειλλον πρὸς τὸν Πάπαν ἀγγελτήρια αὐτῶν γράμματα.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 172 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9-10 τεύχους.

Ὁ Πάπας ὅμως ἀπαντητικῶς ἐκάστοτε ἐχαρακτήριζε τὴν ἐκλογὴν ὡς ἄκυρον καὶ τὴν χειροτονίαν ὡς παράνομον καὶ ἐπάρατον (Electio Nula, Ordinatio Illicita et Exsecrabilis).

6. Ἐπὶ τοῦ κύρους τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Βαβυλώων Varlet τελεσθεισῶν τούτων χειροτονιῶν διάφοροι ἐξηνέχθησαν γινῶμαι:

α) Ὁ σύγχρονος τοῦ Varlet αὐθεντικὸς κανονολόγος Van Espen (1646-1728), καθηγητῆς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Κολλεγίῳ Ἀδριανοῦ τοῦ Στ' ἐν Λουβαίνῃ, εἰς τὰ ἐρωτήματα τὰ ὑποβληθέντα εἰς αὐτὸν ὑπὸ καταφυγόντων εἰς Ὀλλανδίαν Γάλλων Ἰανсениστῶν: ἂν ἡ Ἐκκλησία τῆς Οὐτρέχτης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Οὐτρέχτης Φρειδ. Schenk (1580) ὑπεβίβασθη εἰς κατάστασιν ἀπλῆς ἱεραποστολῆς, ἂν τὸ καπίτουλον τῆς Οὐτρέχτης ἐπέζησε, καὶ ἂν τὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλίππου Rovenius (1620-1651) συσταθῆν Βικαριᾶτον τοῦ ἀρχαίου καπιτούλου ἀντιπροσώπευε τοῦτο, ὁμοῦ μετὰ ἄλλων τεσσάρων διδασκῶν τῆς Λουβαίνης, ἀπήντησε τῇ 25.5.1717 ἀρνητικῶς μὲν εἰς τὸ πρῶτον, καταφατικῶς δὲ εἰς τὸ δεύτερον καὶ τρίτον ἐρώτημα. Ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐτάχθησαν

σθῆ μὲ νομικὰ μέσα διὰ τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας, Δὲν θὰ ζητήσωμεν προνομιακὴν μεταχείρισιν, ἀλλὰ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐλευθερίας θὰ κάμωμεν χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων, ποὺ μᾶς δίδει τὸ Σύνταγμα. Δυνάμεθα πρωτίστως νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὴν Νομικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀναλάβῃ μίαν ἀναιρετικὴν προσπάθειαν ἐναντίον τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2106/75 ἀποφάσεως τῆς ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐντὸς τοῦ συντομωτέρου χρόνου, ἵνα μὴ ἐκπνεύσουν αἱ προθεσμίαι. γ) Ἡ τρίτη πλευρὰ τῆς προσπάθειας ἀντιμετώπισεως τοῦ Χιλιαστικοῦ κινδύνου ἀναφέρεται εἰς ἡμᾶς τοὺς ἰδίους. Τόσον ὁ κλήρος ὅσον καὶ οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ μὴ δίδωμεν ἀφορμὰς εἰς τὸ νὰ μᾶς κατηγοροῦν οἱ Χιλιασταί. Ἰδιαιτέρως πρέπει νὰ προσέξωμεν τὴν ἐσωτερικὴν ὀργάνωσιν τῆς Ἐκκλησίας μας, ὥστε νὰ σταματήσουν αἱ συγκρούσεις καὶ διενέξεις μετὰ τῶν διαφόρων παρατάξεων. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἀνταγωνισμὸς μετὰ τῶν ὀργανώσεων δημιουργεῖ θλιβερὰς καταστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἐκτοξεύεται πολὺ λάσπη καὶ τοῦτο γίνεταί ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως εἰς βᾶρος τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ χιλιασμὸς εἶναι ἀπ' ἑαυτοῦ θησαυρὸς θεωρίας καὶ πράξεως, ἂν δὲ ἡμεῖς προσέξωμεν τὴν συμπεριφορὰν μας, θὰ ἐπιστεῦσωμεν τὸ τέλος τοῦ.

Ὁ Θεοφίλ. Ἐπίσκοπος Βρεσθένης, κ. Δημήτριος παρατηρεῖ, ὅτι δι' ὅσων εἶπεν ὁ Ἅγιος Κορινθίας εἶναι φανερόν ὅτι προτείνει ἓνα σχέδιον ἀμέσου καὶ ἓνα μακροπρόθετον ἐνεργείας. Βασικῶς κινουμένθα πρὸς δύο κατευθύνσεις. Ἡ πρώτη εἶναι ἡ συνταγματικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ ὅλου θέματος καὶ ἡ δευτέρα ἀπὸ πλευρᾶς Ἐκκλησίας. Εἰς τὴν Συνταγματικὴν ἀντιμετώπισιν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ μία διαφοροποίησις. Νὰ μὴ ἐμφανιζώμεθα

ὅτι ἀντιδρῶμεν εἰς ὀρισμένα δικαιώματα τῶν Χιλιαστῶν ὡς Ἑλλήνων πολιτῶν, διότι τότε οὗτοι ἠμποροῦν νὰ ἰσχυρισθῶν προπαγανδιστικῶς ὅτι διώκονται.

Παρεμβαίνων ὁ Σεβ. Κορινθίας λέγει ὅτι χρειάζεται νὰ πολεμήσωμεν τοὺς Χιλιαστὰς μὲ τὰ ἴδια τῶν τὰ λόγια, μὲ ὅσα κηρύσσουσιν περὶ θρησκείας, πατριδος κλπ. Πρέπει δὲ νὰ ζητήσωμεν εἰς τὰ δελτία ταυτότητός των νὰ μὴ σημειώνεται, ὅτι εἶναι Χριστιανοί, ἀλλ' ὅτι εἶναι Χιλιασταί. Ὅμως δὲν πρέπει νὰ δημιουργήσωμεν τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι τοὺς καταδιώκομεν, διότι ὀργανώνονται καλύτερον, λαμβάνοντες τὸν φωτιστέφανον τοῦ μάρτυρος.

Συνεχίζων ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Βρεσθένης λέγει ὅτι θὰ ἀντιμετωπίσωμεν προβλήματα εἰς τὸ θέμα, ἂν εἶναι ἡ ὄχι θρησκεία ὁ Χιλιασμὸς. Οἱ ἴδιοι οἱ Χιλιασταὶ πιστεύουσιν ὅτι εἶναι θρησκεία, ὄχι ὅμως τοῦ τύπου τῶν γνωστῶν θρησκειῶν, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐπιτίθενται συνεχῶς. Ἡ ἀντιμετώπισις εἶναι λεπτὴ ὑπόθεσις. Ὅπωςδήποτε πρέπει νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ὁ ὅρος αἵρεσις, διότι ἀπλούστατα οἱ Χιλιασταὶ δὲν εἶναι κἄν Χριστιανοί. Θὰ ἐπιμεινόμεν ὅτι ὁ Χιλιασμὸς εἶναι ὀργανώσις μὲ ἔντονον θρησκευτικὴν ἀπόχρωσιν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει πρέπει νὰ τοὺς ὠθήσωμεν νὰ εἶπουν τί εἶναι, θρησκεία ἢ ὀργανώσις καὶ νὰ ὑποστοῦν τὰς συνεπειὰς ἐκατέρας τῶν ἀπόψεων.

Ἀρχιμ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ Γ. ΛΕΝΗΣ
Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ *

Τὸ πρόβλημα θεωρητικῶς συνίσταται εἰς τὴν ἀλλαγὴν μιᾶς τῶν σκοτεινῶν ραδιοηλεκτρικῶν τῶν συχνοτήτων καὶ μάλιστα μήκους κύματος ἐκ τῆς περιοχῆς μικροκυμάτων κατὰ πολὺ μεγαλυτέρου ἐκείνου τῶν θερμικῶν ἀκτίνων τοῦ ὑπερερυθροῦ, εἰς ἐνέργειαν κατὰ πολὺ χαμηλοτέρας καὶ συνεπῶς ἐκμεταλλεύσιμου ἀμέσως συχνότητος, διὰ συνήθων μέσων. Πειράματα καὶ προσπάθειαι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἐκμεταλλεύσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἀκτινοβολουμένων μικροκυμάτων γίνονται ἐντατικῶς εἰς Ρωσίαν καὶ Ἀμερικὴν, καλυπτόμενα πρὸς τὸ παρὸν ἀπὸ τὸν πέπλον τοῦ ἀπορρήτου.

Ἀκολουθεῖ ἡ ὑδροδυναμικὴ ἐκμετάλλευσις, τῆς ὁποίας καὶ ἐν Ἑλλάδι ἔχομεν ἀγαθὴν ἐμπειρίαν. Ἄλλαι

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 173 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9-10 τεύχους.

ἀκολούθως καὶ 102 διδάκτορες τῆς Θεολογίας τῶν Παρισίων καὶ σύνολος ἡ Νομικὴ Σχολὴ Παρισίων, προσαγαγόντες λόγους πρὸς στήριξιν αὐτῆς. Ὅταν δὲ ὁ Herman Daemen, Διδάκτωρ τῆς Λουβαίνης, συνέγραψε πραγματείαν, ἀποδεικνύων ὅτι ἡ χειροτονία τοῦ Steenhoven ἦτο ὄχι μόνον παράνομος (Illicite) καὶ ἀτακτος (Irreguliere), ὡς εἶχε διακηρύξει ὁ Πάπας, ἀλλὰ καὶ ἀκυρος (Invalide), ὡς τελεσθεῖσα ὑπὸ ἐνὸς μόνου Ἐπισκόπου καὶ ἄνευ εἰδικῆς Dispensatio τοῦ Πάπα, ὁ Van Espen συνέγραψε μελέτην, γνωστὴν ὡς Responsio Epistolaris, ἐν τῇ ὁποίᾳ, διὰ παραδειγμάτων ἐκ τε τῆς ἀρχαιοτέρας καὶ ἐκ τῆς νεωτέρας Ἱστορίας ἀπεδείκνυε ὅτι χειροτονία, τελεσθεῖσα ὑπὸ ὀλιγωτέρων τῶν τριῶν Ἐπισκόπων, εἶναι ἀπολύτως ἔγκυρος καὶ ἐν ἡ ἀκόμῃ περιπτώσει δὲν ὑπάρχει ὑπὲρ αὐτῆς Dispensatio τοῦ Πάπα. Μεταξὺ τῶν παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ Van Espen προσήγαγε πρὸς στήριξιν τῆς θέσεως αὐτοῦ ἦσαν καὶ αἱ χειροτονίαι αἱ τελεσθεῖσαι ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπὸ τοῦ Ἱ. Αὐγουστίνου, καὶ ἡ χειροτονία Ἐπισκόπου ἐν Παραγουάῃ τῷ 1657 ἄνευ Dispensatio ὑπὸ ὀλιγωτέρων τῶν τριῶν Ἐπισκόπων, ἡ γενομένη δεκτὴ ὡς ἔγκυρος ὑπὸ τῆς Saera Congregatio Rituum. Τῆς μελέτης αὐτοῦ ὁ Van Espen πρόεταξε Πρόλογον, ἐν τῷ ὁποίῳ, κατ' ἄμεσον ἀντίθεσιν πρὸς τὴν παπικὴν διαγόρευσιν, ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ χειροτονία τοῦ Steenhoven εἶναι ὄχι μόνον ἔγκυρος (Valide), ἀλλὰ καὶ νόμιμος (Licite).

β) Ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας τῆς Μόσχας Βασίλειος Σοκολώφ, ἐν μελέτῃ ὑπὲρ τὸν τίτλον «εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ νομιμότης τῆς Ἱεραρχίας τῶν Παλαιοκαθολικῶν», κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ κανονικότης τῆς Ἱεραρχίας τῆς Οὐτρέχτης καὶ αἱ χειροτονίαι τῶν Παλαιοκαθολικῶν νὰ θεωρηθῶσιν ἔγκυροι (Ἰδε Revue Internationale de Theologie, Berne 1893, 423-428).

χῶραι, ὅπως ἡ Ἀφρική, διαθέτουν τεράστια ἀποθέματα. Ἀρκεῖ νὰ ἀτενίσῃ τις τὴν ὑδατόπτωσιν τῆς Βικτωρίας εἰς Ροδεσίαν, διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν ἀξίαν αὐτῆς καὶ ἄλλων ἀναλόγων πηγῶν καὶ ὄχι μόνον εἰς τὴν Ἀφρικανικὴν ἤπειρον.

Ἄλλὰ καὶ ἡ αἰολικὴ ἐνέργεια, ἡ ὁποία ἐκίνησε μέχρι πρὸ μερικῶν δεκάδων ἐτῶν δολόκληρον τὴν ναυσιπλοΐαν, ἐμπορικὴν καὶ πολεμικὴν, ὅπως καὶ τοὺς ἀνεμομύλους, ἀποτελεῖ διὰ τὴν Ἑλλάδα εἰδικῶς πηγὴν ἐνεργείας ἐξόχως ἀξιόλογον. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν οὐδόλως ἢ πενιχρῶς ἠσχολήθησάν τινες τῶν εἰδικῶν, καὶ ἐνθυμοῦμαι τὸν μεγάλον Φυσικὸν Von Karman, ὅστις κατὰ τὴν ἀναγόρευσίν του ὡς ἐπιτίμου διδάκτορος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐτόνισεν, πόσην προσοχὴν πρέπει νὰ προσδώσωμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες εἰς τὰ δῶρα τοῦ Αἰόλου. Τέλος ἀπομένει ἡ πλέον σαγή-

γ) Ἡ Θεολογικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Πετρούπολεως, ἡ καταρτισθεῖσα ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Διοικήσεως Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας μετὰ τὸ ἐν Λουκέρνη, ἐν ἔτει 1892, Διεθνῆς Συνέδριον τῶν Παλαιοκαθολικῶν, πρὸς ἐξέτασιν τῶν ὄρων καὶ ἀπαιτήσεων, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ θεθῶσιν ὡς βᾶσις διαπραγματεύσεων πρὸς τοὺς Παλαιοκαθολικοὺς, θέντας ἐπισήμως τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως αὐτῶν μετὰ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἐξετάσασα τὸ ζήτημα, τὴν προέλευσιν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Οὐτρέχτης ἐχαρακτήρισεν ὡς μὴ κανονικὴν, διότι ὁ Steenhoven ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Βαβυλῶνος Varlet:

α) Λειτουργήσαντος μόνου ἄνευ συλλειτουργῶν Ἐπισκόπων,

β) Χειροτονήσαντος ἐν ἐπαρχίᾳ μὴ ὑποκειμένη αὐτῷ ὡς Ἐπισκόπῳ Βαβυλῶνος,

γ) Κανονικῶς οὐδὲ δυναμένου νὰ προβῇ εἰς χειροτονίαν, καθόσον δὲν εἶχε τὴν κατὰ τὸ τότε Ἐκκλησιαστικὸν—Ρωμαϊκὸν Δίκαιον ἀπαιτουμένην Παπικὴν ἄδειαν, καὶ

δ) Κατὰ τοὺς καιónας ὀφείλοντος νὰ μὴ προβῇ εἰς χειροτονίαν, διότι ἀπὸ τῆς 15ης ἡδὴ Μαρτίου 1720 εἶχε κηρυχθῆ ἄργὸς δι' ἄλλας τε αἰτίας καὶ διότι κατὰ τὸ 1719, μὴ ἔχων τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν, εἶχε τελέσει τὸ μυστήριον τοῦ Χρίσματος ἐπὶ 640 σχισματικῶν τῆς Οὐτρέχτης. Παρετήρει δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι καὶ αἱ τῶν τριῶν διαδόχων τοῦ Steenhoven χειροτονίαι ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Βαβυλῶνος Varlet ἐγένοντο ὑπ' αὐτοῦ ἄνευ συλλειτουργῶν Ἐπισκόπων, καὶ δὴ ἡ τρίτη καὶ ἡ τετάρτη ὑπ' αὐτοῦ ὄντος ἀφωρισμένου ὑπὸ τοῦ Πάπα καὶ οὐχὶ μόνον ἀργοῦ.

(Συνεχίζεται)

EMMANOYHLA ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Καθηγητῆς Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης

ΤΟ ΧΡΥΣΟΥΝ ΙΩΒΗΛΑΙΟΝ ΚΑΙ ΑΙ ΛΟΙΠΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΤΗΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ (1925 - 1975)*

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀνέγνωσεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Μελέτιος χαιρετιστήριον μῆνυμα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἐν συνεχείᾳ δὲ προσέφερον ἐκ μέρους Αὐτοῦ ἀναμνηστικὸν δῶρον.

Μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἔλαβον ἀλληλοδιαδόχως οἱ ἐκπρόσωποι τῶν πρεσβυγενῶν Πατριαρχείων, ἐγγχειρίσαντες ἕκαστος καὶ τὸ δῶρον αὐτοῦ. Ὅταν ἐφθασεν ἡ σειρά τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας καὶ

πάσης Ρωσίας κ. Ποιμένος, οὗτος ἐδήλωσεν ὅτι ἐπιφυλάσσεται νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τὴν πανηγυρικὴν θείαν λειτουργίαν τῆς ἐπομένης ἡμέρας. Τοῦτ' αὐτὸ ἐδηλώθη καὶ ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Σόφρας καὶ πάσης Βουλγαρίας κ. Μαξίμου.

Μετὰ τὴν ὁμιλίαν τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου Σεβ. Μητροπολίτου Λεμεσοῦ κ. Χρυσάνθου, τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Στέφανος, ἀρχηγὸς τῆς Ἀντιπροσωπείας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅστις εἶπε τὰ ἑξῆς:

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 170 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9-10 τεύχους.

νευτικὴ πηγὴ ἐνεργείας, ἡ ὁποία ἐκ τῆς φύσεώς της εἶναι καθολικῆς μορφῆς καὶ προσφέρεται εἰς πᾶσαν χώραν. Πρόκειται διὰ γεωθερμικὴν ἐνέργειαν, δηλονότι, τὴν λεγομένην ἐνέργειαν ἐκ τῶν «ζεόντων βράχων», τοὺς ὁποίους συναντᾷ τις εἰς φρέατα βάθους 8-10 χιλιομέτρων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Γῆς καὶ κάτω τοῦ φλοιοῦ αὐτῆς. Οἱ ζέοντες βράχοι περιλούμενοι μὲ τὸ ὕδωρ τῶν ποταμῶν καὶ θαλασσῶν παράγουν τὰς ἀναγκαίας τεραστίας ποσότητας ἀτμοῦ διὰ νὰ κινήσουν τεραστίους ἀτμοστροβίλους καὶ ἐκεῖνοι δυναμοηλεκτρικὰς μηχανάς, παραγούσας ἀπέραντα καὶ ἀνεξάντλητα ποσὰ ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Παράλληλος προσπάθεια ἐκμεταλλεύσεως ὑπὸ ἰδιαιτέρας εὐνοϊκᾶς συνθήκας ἐπιχειρεῖται σήμερον ὑπὸ τῆς ΔΕΗ εἰς Μῆλον.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ δυνατότητες καὶ προοπτικαὶ ἐξετέθησαν μὲ τὴν μεγίστην ὑπευθυνότητα ἀπὸ ἐξόχως διακεκριμένους Φυσικοὺς καὶ Τεχνολόγους κατὰ τὸ «ἀκρόαμα» τῆς Σιγκτούνας. Ὅλοι οἱ μετασχόντες ἀπέκτησαν μίαν σαφῆ ἐμπειρίαν ἀνεξαρτήτως ἐπιστημονικῆς προελεύσεως. Αἱ ἀπορίαι καὶ τὰ ἐρωτήματα τῶν Θεολόγων ἐπέτρεψαν εἰς τοὺς Τεχνικοὺς νὰ εἶναι σαφέστεροι καὶ ἀναλυτικώτεροι. Οἱ παρακολουθοῦντες τὸ ἀκρόαμα βουλευταὶ τοῦ Σουηδικοῦ Κοινοβουλίου μὲ τὴν πείραν προσφάτου δημοψηφίσματος, ἐνεργηθέντος ἀποφάσει τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὸ ἐρώτημα, ἂν ὁ Σουηδικὸς λαὸς τάσσειται ὑπὲρ ἀναπτύξεως ἢ μὴ τῆς ἐγκαταστάσεως μονάδων πυρηνικῆς ἐνεργείας (ἀποτελέσματα 26% κατὰ, 37% μόνον ὡς ἐσχάτον μέτρον, 18% μόνον διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ σημερινοῦ ἐπιπέδου ζωῆς καὶ 19% ἀβέβαιοι) ἐφώτισαν τοὺς συνέδρους μεταφέροντες τὰς ἀντιδράσεις μιᾶς ἐξόχως ἀνεπτυγμένης καὶ εὐημερούσης κοινωνίας. Τέλος οἱ Τεχνικοὶ ἐπρόσεξαν ἰδιαιτέρως τὴν ἠθικὴν καὶ ἀνθρωπιστικὴν πλευρὰν τοῦ θέματος, συνειδητοποιήσαντες τὸ γεγονός ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν διὰ νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν σημερινὴν καὶ ἐγγὺς εὐζωίαν νὰ προεξοφλοῦν τοὺς ἐκ τῆς ραδιενεργείας βιολογικοὺς κινδύνους τῶν ἐπερχομένων γενεῶν.

Τὸ «ἀκρόαμα» ἐδημιούργησεν ἰσχυρὰς ἀμφιβολίας καὶ ἀβεβαιότητας. Τοῦτο διότι ἀπεδείχθη ἡ πενιχρότης τῶν γνώσεων ἐπὶ ἐνὸς ἀπὸ τὰ πλέον σοβαρὰ ζητήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων καλεῖται ὁ κόσμος νὰ λάβῃ ἀποφάσεις. Ἡ παρουσία ἐξόχων ἐιδικῶν τεχνολόγων μερικῶς μόνον συνέβαλεν εἰς τὸ νὰ μειώσῃ τὰς ἐπιφυλάξεις. Ἀντιθέτως μάλιστα ἐπέτεινε τὰς ἀνησυχίας. Οἱ πλείστοι ἐιδικοί παρὰ τὸ ὑπερήφανον ἐπίγραμμα τῆς Βασιλικῆς Ἀκαδημίας «Nullus in Verba» (Μὴ πεποιθατε εἰς τοὺς λόγους τῶν Ἀρχόντων) ἀνέμενον ἀπὸ τοὺς ἀνειδικεύτους, τοὺς θεολόγους, οικονομολόγους καὶ κοινωνιολόγους νὰ θεωροῦν τοὺς λόγους τῶν ὡς ἀναμφισβήτητα δεδομένα. Ἀλλὰ οὐδεμία Κυβέρνησις, οὐδεὶς Ὄργανισμός, κανὲν ἄτομον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀναλάβῃ τόσον βαρεῖας εὐθύνας, ἀπλῶς στηριζόμενον εἰς τὰς γνώσεις τῶν ἐιδικῶν, καὶ τοῦτο διότι οὐδεὶς ποτὲ εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ταυτοχρόνως ἐιδικός εἰς τὸ Φυσικόν, Τεχνολογικόν, Γεωλογικόν, Ἰατρικόν, Βιολογικόν, Οἰκονομικόν, Κοινωνικόν καὶ Πολιτικόν θέμα, τὸ ὁποῖον προκαλεῖ ἡ πυρηνικὴ λύσις. Ἡ ἀποτίμησις καὶ σύνθεσις τῶν ἀπόψεων ὅλων τῶν ἀνωτέρω ἐιδικοτήτων ἀπαιτεῖ μίαν ἐξειδίκευσιν ἐντελῶς ἄλλης ὑψηλοτέρας στάθμης. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὸ ἀκρόαμα τῆς Σιγκτούνας παρ' ὅλην τὴν προσεκτικὴν ἐπιλογὴν ἐιδικῶν ἐξ ὅλων τῶν κατευθύνσεων τὴν ὑπευθυνότητά των καὶ κυρίως τὴν αὐθεντίαν τῶν γνώσεων δὲν κατώρθωσε νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι τὰ συμπεράσματά του εἶναι καὶ τὰ μόνα ὀρθά. Κατώρθωσε ἀπλῶς, καὶ εἶναι τοῦτο σπουδαῖον, νὰ καταδείξῃ τὴν φύσιν τοῦ προβλήματος, τὸ πολυσύνθετον καὶ τὸ πολὺπλευρον αὐτοῦ. Δὲν ἠδυνήθη μὲν νὰ ἀπορρίψῃ μὲ ἐδραῖαν ἐπιχειρηματολογίαν τὴν χρῆσιν τῶν πυρηνικῶν λύσεων, ἀλλὰ ταυτοχρόνως δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἀνεμπόδιστον ἀλλὰ αὐστηρῶς ἐλεγχομένην χρῆσιν τῶν πηγῶν αὐτῶν.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

Καθηγητῆς Πανεπιστημίου

**Μακαριώτατε Πατριάρχα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας
τῆς Ρουμανίας,**

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν ὁ Μέγας Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος ἐφύτευσεν, ὁ δὲ Θεὸς ἠΰξησεν, ἀποδεχθεῖσα τὴν λίαν εὐγενῆ καὶ τιμητικὴν πρόσκλησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος — καὶ Συνοδικῆ ἀποφάσει ἐκπροσωπουμένη ὑπ' ἐμοῦ καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Παύλου καὶ Δράμας κ. Διονυσίου, ὡς καὶ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἀμβροσίου Λενῆ, Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου —, χαιροὶ καὶ συγχαίρει ὑπερήδιστα τῇ ἀδελφῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρουμανίας, ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ σήμερον καὶ ἐορταζομένη λίαν λαμπρῶς πεντηκοστῇ ἐπετείῳ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας καὶ ἐνενηκοστῇ τοιαύτῃ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἀυτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας Ὑμῶν, τὴν ὁποίαν ἐπαξίως, μετὰ τῶν συγκροτούντων τὴν περὶ Ὑμᾶς Ἱερᾶν Σύνοδον Ἱεραρχῶν, ποιμαίνετε.

Μεταφέρομεν τὰ αἰσθήματα τιμῆς καὶ ἀγάπης τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Προκαθημένου Ἀδτιῆς Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν, τῶν συγκροτούντων τὴν Διαρκῆ Σύνοδον πρὸς Ὑμᾶς, Μακαριώτατε, καὶ ἅπασαν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρουμανίας, ἅμα δὲ καὶ τὸν θαυμασμόν, δι' ὅσα ὑπὲρ τῆς δόξης τῆς Μιᾶς, Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἢ Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας ἐπέτελεσε καὶ ὡς Ἀυτοκέφαλος καὶ ἀπὸ τῆς Πατριαρχικῆς Ἐπάλξεως, ὡς καὶ καθ' ὅλην τὴν μακροαῖωνα ἀγλαόκαρπον αὐτῆς ἱστορίαν. Διότι ἔδωκεν, ὄντως, καὶ δίδει καὶ θὰ δίδῃ συνεχῶς εἰς τὸν κόσμον τὴν καλὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, τὴν μαρτυρίαν τῆς ἀγάπης καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ὁρθοδόξου λατρείας καὶ ζωῆς, συμπορευομένη, συνευαζομένη καὶ συναγωνιζομένη μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, τῶν ἄλλων Ὁρθοδόξων Πατριαρχείων καὶ Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἐν γένει δὲ τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὡς φωτεινὴ λυχνία θὰ ἐκπέμπῃ τὸ ἀνέσπερον Φῶς τῆς λυτρωτικῆς Θουσίας τοῦ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐνανθρωπήσαντος, σταυρωθέντος καὶ Ἀναστάντος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἰδίᾳ δὲ εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον καὶ τοὺς καιροὺς, εἰς οὓς ὑπερεπλέονασεν ἡ ἁμαρτία, ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας μοχθεῖ λίαν ἐπιτυχῶς διὰ τὴν ὑπερπερισσέυση ἢ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἐπιτυχῶς, ὄντως, ἐν ὑπομονῇ μεγάλῃ, ἵνα πάντες σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἐξ ἄλλου λίαν ἐκτιμᾶται παρὰ πάντων ἢ συμβολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐνότητος τῆς Πίστεως καὶ τῆς εὐσταθίας τῶν Ἀγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ τῆς προσεγγίσεως καὶ ἐπισυναγωγῆς, ἐν πνεύματι ἀληθοῦς καὶ γνησίας διαθέσεως, τῶν ἐσκοπισμένων, ἵνα («πάντες ἐν ὧσιν»), καθὼς καὶ ὁ Υἱὸς ἐν τῷ Πατρὶ ἐν ἔστι.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμοῦσα πάντοτε τὴν ἔτι περαιτέρω ἀνάπτυξιν καὶ καλλιέργειαν τῶν

ἀδελφικῶν σχέσεων μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, μίαν εὐχὴν ἐξ ἀδελφικῶν σπλάγγνων πρὸς τὸν Δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ καὶ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας ἀναφέρει. Τὰ ἐνενηκόντα καὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη τῆς διανυθείσης πνευματοκινήτου ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας νὰ ὑπερβῶσιν τὸν ἀριθμὸν τῶν πεντακοσίων ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους ὤφθη ὁ Ἀναστάς Κύριος. ἢ δὲ 90ετία, ἀριθμὸς πολλαπλάσιος τῶν ἐννέα ἀγγελικῶν Ταγμάτων μετὰ τὸν ἱερὸν τῶν Δέκα Ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ ἀριθμὸν, νὰ στεφθῇ χιλιοπλασίως καὶ οἱ αἰῶνες ζωῆς τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας νὰ μεταφρευθῶσιν εἰς τὴν αἰωνιότητα, εἰς τὴν ἐν Οὐρανοῖς θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν, ἐνώπιον τοῦ Θρόνου τοῦ Ἀγίου, πρὸ τοῦ ὁποίου καὶ κλέκω τοῦ ὁποίου ὡς θάλασσα, οἱ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας σεσωσμένοι ἅγιοι θὰ ὑμνῶσιν ἀκαταπαύστως τὸν Κύριον, βοῶντες μετὰ τῶν ἀγγελικῶν Ἀνάμεων τὸ ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος Σαβαὼθ πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς Δόξης Σου.

Εἰς ἔκφρασιν δὲ συμβολικῆν τῶν εὐλαβῶν πρὸς Ὑμᾶς, Μακαριώτατε, εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, παρακαλοῦμεν, ὅπως δεχθῆτε τὰ ἱερὰ Δικηροτρύκηρα ταῦτα, τὰ ὁποῖα, ὑψοῦμενα εἰς τὰς ἁγίας χεῖρας Σας, εἴθε νὰ φωτίζωσιν τὴν ὁδὸν καὶ τὴν στρατείαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας ἐν Τοιαύτῃ ἀγία, ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ χαρίξῃ ἔτη ὡς πλείστα, ὑγιεινὰ καὶ εὐφροσύνα, ἐν ἐπιτεύξει παντὸς ἀγαθοῦ πόθου Ὑμῶν, τῶν Σεβασμιωτάτων περὶ Ὑμᾶς Ἀρχιερέων, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου, πιστοῦ Ρουμανικοῦ λαοῦ.

Ἄμα τῷ πέρατι τῆς ὀμιλίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τριφυλίας κ. Στέφανος, πλαισιούμενος καὶ ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἀντιπροσωπίας, παρέδωκεν ἰδιοχείρως εἰς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην κ. Ἰουστινιανὸν ἐν ζεύγος Δικηροτρύκηρα, ἐφ' ὧν ἀνεγράφοντο τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος τῇ ἀδελφῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ρουμανίας, 1η Νοεμβρίου 1975».

Τὴν ἑόρτιον ταύτην Συνεδρίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκλείσεν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανός, ὅστις καὶ ἠὐχαρίστησε τοὺς ἀφιχθέντας ἐκπροσώπους διὰ τὴν ὀλοπρόθυμον ἀνταπόκρισιν των εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Πατριαρχείου, διὰ τοὺς φιλόφρονας λόγους τῶν ἀγορητῶν καὶ διὰ τὰ προσκομισθέντα δῶρα, ἐκφραστικὰ ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ τιμῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Μακαριώτατος κ. Ἰουστινιανὸς παρέθεσεν ἐπίσημον γεῦμα εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Μέγαρον, εἰς ὃ παρεκάθησαν διακόσιοι περίπου συνδαιτημόνες, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος, τὸ ὁποῖον σημειωτέον ἤρχισε τὴν 2αν καὶ ἔληξε τὴν 6ην μ.μ. ὥραν, συνεχίσθησαν αἱ προσλαλιαὶ διαφόρων ἀντιπροσώπων, ἦτοι δέκα πέντε περίπου, καὶ οὕτω παρεσχέθη ἡ εὐκαιρία εἰς ἅπαντας τοὺς παρισταμένους ἀντιπροσώπους νὰ ἐκφωνήσωσι τὸν προσήκοντα λόγον.

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ *

α) Πρὸς τὸ ἐσωτερικόν.

Κατὰ τὴν πρώτην φάσιν, ὡς βασικὴ λειτουργία τῆς διοικήσεως, αἱ Δ.Σ. ἐνεργοῦν διὰ τὴν ἐδραίωσιν μιᾶς ἐσωτερικῆς ὑποδομῆς ὑποδομῆς, ἡ ὁποία θὰ δυνηθῆ νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ νὰ λύσῃ ὅλα τὰ προβλήματα ὀργανώσεως, συντονισμοῦ, προσωπικοῦ καὶ Ἀνθρωπίνων Σχέσεων.

Πρὸς τοῦτο αἱ Δ.Σ. εἰς τὸ ἐσωτερικόν κατευθύνουν καὶ πάλιν τὰς ἐνεργείας των πρὸς δύο τομεῖς:

Α. Εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἑνὸς συγχρόνου Γραφείου Προσωπικοῦ μὲ παράλληλον ἀνάπτυξιν Ἀνθρωπίνων Σχέσεων, συμφώνως πρὸς τὰς χριστιανικὰς πεποιθήσεις καὶ τὴν ἀγάπην τῆς Ἐκκλησίας.

Αἱ σχέσεις ἐργαζομένων καὶ ἐργοδότη, ἡ συνεργασία, ἡ κατανόησις τῶν προβλημάτων ἀμφοτέρων, αἱ διαπιστώσεις τῶν ἀναστολῶν καὶ ἡ σὺν τῷ χρόνῳ θεραπεία των, ἡ πνευματικὴ τροφοδοσία τῶν συνεργ-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 176 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9-10 τεύχους.

Μὲ τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην ἔκλεισε καὶ τὸ ἑορταστικὸν πρόγραμμα τῆς πρώτης ἡμέρας. Ἄλλ' εἰς τὸ περιθώριον τῶν παρομοίων περιστάσεων ὑφίστανται πάντοτε καὶ ἕτεραι ὑποχρεώσεις. Οὕτω τὰς ἐσπερινὰς ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἡ Ἀντιπροσωπεία τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ἐδέχθη τοὺς Ἑλληνας Σπουδαστὰς τοῦ Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Βουκουρεστίου, οἱ ὅποιοι, ὡς ὑπότροφοι τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας, πραγματοποιοῦν ἐκεῖ μεταπτυχιακὰς ἢ καὶ ἀπλῶς θεολογικὰς σπουδὰς, ἦτοι τοὺς κ. κ. Ἀντών. Κρίβαν, Χαραλ. Νικηφορίδην, Γεώρ. Ἀποστόλου, Γεώργ. Παπαευθυμίου καὶ τὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν Κ. Καραϊσαρίδην, ἠκούσε τὰ προβλήματα των καὶ παρέσχεν αὐτοῖς ὑποθήκας καὶ συμβουλὰς εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν πατρικῆς ἐγκαρδιότητος.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν, Κυριακὴν 2αν Νοεμβρίου, εἰς τὸ Πατριαρχικὸν παρεκλήσιον ὁ «Ἄγ. Σπυρίδων» ἐτελέσθη πανηγυρικὴ θεία Λειτουργία, προεξάρχωντος τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Μόσχας κ. Ποιμένος καὶ συνεργούντων τῶν Μακαριωτάτων Πατριαρχῶν Ρουμανίας κ. Ἰουστινιανοῦ καὶ Βουλγαρίας κ. Μαξίμου καὶ πολλῶν εἰσέτι Μητροπολιτῶν, ἐκπροσώπων τῶν κατὰ τόπους Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Στέφανος. Ὁ ἱερεὺς Νὰδς εἶχε πληρωθῆ ἀσφυκτικῶς ὑπὸ πλήθους πιστῶν, ἐψάλλε δὲ κατὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν ἡ μικτὴ πολυμελής Χορωδία τοῦ Πατριαρχικοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ, ἀριθμοῦσα 60 μέλη, κατὰ τρόπον ἀληθῶς ἀριστουργηματικόν. Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Κοινωνικοῦ ὠμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἐλτενίας κ. Θεόκτιστος, ἀνα-

γατῶν, ἡ ἐκπαίδευσις, τὰ σεμινάρια, αἱ οἰκογενειακαὶ σχέσεις, ἡ δημιουργία κλίματος ἐμπιστοσύνης καὶ ἐλπίδος εἶναι ἔργον τῶν Δ.Σ. ἐν πολλῇ συντομίᾳ.

Τὸ Γραφεῖον Προσωπικοῦ πρέπει νὰ εἶναι τὸ σημεῖον ἐπαφῆς ὅλων τῶν κλιμακίων. Ὁ ὑπεύθυνος πρέπει νὰ ἀποτελῆ, ἰδιαίτερος, ἐγγύησιν καὶ ὑπόσχῃσιν Διανθρωπίνων Σχέσεων. Πρέπει νὰ συγκεντρῶνῃ μεταξύ τῶν ἄλλων διοικητικῶν καὶ πνευματικῶν προσόντων εὐπροσηγορίαν, καλωσύνην, ἱκανότητα ἀναλήψεως εὐθυνῶν καὶ πρωτοβουλίας. Ἐπίσης πρέπει νὰ ἔχη κύρος, συγχρόνως ἕμως νὰ εἶναι βεβαιωμένη καὶ ἡ δικαία κρίσις του, ἡ εὐκρίνεια καὶ ἡ τόλμη του πρὸς τὰ ἀνώτερα καὶ κατώτερα στελέχη.

Β. Εἰς τὴν βοήθειαν τῆς διοικήσεως μετ' εὐθύνης καὶ προβλεπτικότητος, ὡς ἐξῆς:

α. Εἰς τὴν χάραξιν τῆς γενικῆς πολιτικῆς: νὰ καταργήσωμεν τὴν λέξιν Κατηγορικὰ Σχολεῖα· νὰ πωλοῦμεν τὰ βιβλία μας εἰς χαμηλότεραν τιμὴν· εἰς τὰς συναλλαγὰς μας νὰ ἀποφεύγωμεν τὰ δικαστήρια· νὰ ἀφήσωμεν πρωτοβουλίαν εἰς τὰ

φερθεῖς εἰς τὸ περιεχόμενον τῶν ἀγομένων ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων.

Ἀκολούθως καὶ περὶ ὥραν 1.30' μ.μ. παρετέθη ἐπίσημον γεῦμα ἐκ μέρους τοῦ τμήματος Ἱεροσολιτικῶν ὑποθέσεων τῆς Ρουμανικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «ATHENEE PALACE» πρὸς τιμὴν τῶν φιλοξενουμένων ἐκπροσώπων, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησεν ὁ καὶ ἀνωτέρω μνημονευθεὶς κ. Γεώργιος Νεντσίου. Κατὰ τὴν τετράωρον περίπου διάρκειαν τοῦτου ἔλαβον καὶ πάλιν τὸν λόγον οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀντιπροσωπειῶν. Ὑπερέβησαν τὰς εἴκοσι αἱ προσφωνήσεις αὐται, ὁ δὲ Ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως ἐξέφρασε πρὸς τὰ μέλη τῆς ἡμετέρας Ἀντιπροσωπείας τὴν ἰδιαίτεράν ἱκανοποίησίν του, διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τριφυλίας κ. Στεφάνου γενομένην προσλαλίαν, τονίσας ἐπ' εὐκαιρίᾳ, ὅτι θεωρεῖ ἰδιαίτεράν τιμὴν τὸ γεγονός, ὅτι ὠδήγησε τὸν ἐξοχώτατον Πρωθυπουργὸν τῆς Ἑλλάδος κ. Κων/νον Καραμανλῆν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον κατὰ τὴν πρόσφατον αὐτοῦ ἐπίσκεψιν εἰς Ρουμανίαν, τὴν ὁποίαν ὁ Ἄγ. Τριφυλίας εἶχεν μνημονεύσει κατὰ τὴν ὁμίλιαν του.

Τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας τῆς Κυριακῆς ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης κ. Ἰουστινιανὸς ἐδέχθη κενωρισμένως τὰς Ἀντιπροσωπείας εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ, ἵνα καὶ διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ἐκφράσῃ τὰς εὐχαριστίας αὐτοῦ τε καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου διὰ τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὸν ἑορτασμόν.

Ἄρχιμ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ Γ. ΛΕΝΗΣ
Γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἔχει ἐξαιρετον σπουδαιότητα.

Ὁ Τύπος, ἡ τηλεόρασις καὶ τὰ λοιπὰ μέσα ἐνημερώσεως κατέστησαν εὐρύτατα γνωστόν, ὅτι ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Σελτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κ. Μελλίτωνος, ἀφίχθησα εἰς Ἑλλάδα, συνεζήτησε μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ καὶ μετὰ μελῶν τῆς ἁρμοδίας Συνδικτικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς προετοιμασίας τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς καθ' ὄλου Ὁρθοδοξίας.

στελέχη μας· νὰ προσφέρωμεν εἰς ταῦτα πνευματικὰ καὶ ὕλικά κίνητρα· νὰ ἐκδόσωμεν ἐφημερίδα· νὰ δημιουργήσωμεν περισσοτέρας σχέσεις μετὰ τοῦ προσωπικοῦ μας κ.λπ.

β. Εἰς τὸν σχεδιασμὸν τῶν προοπτικῶν τοῦ Ὁργανισμοῦ: νὰ συντάξωμεν διετεὲς πρόγραμμα ἀναδιαρθρώσεως· νὰ συντάξωμεν διετεὲς πρόγραμμα ἐλλαδικῶν πνευματικῶν ἐκδηλώσεων· νὰ προγραμματίσωμεν σαφῶς τελείσεις καὶ παραγωγὴν τριετοῦς πνοῆς· νὰ ἐπικοινωνήσωμεν δημιουργικῶς μεθ' ὄλων τῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας (κληρικούς, θεολόγους καθηγητάς, ἱεροψάλτας, νεωκόρους, ὑπαλλήλους Ἱ. Μητροπόλεων καὶ ὀργανισμῶν κ.λπ.).

γ. Εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ σχεδίου.

δ. Εἰς τὴν διεύθυνσιν, ἢ ὁποῖα θὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀπόδοσιν.

ε. Εἰς τὴν πρόβλεψιν τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τὸν ἔλεγχον διὰ τῆς ἐρεῦνης.

στ. Εἰς τὸν συντονισμὸν καὶ

ζ. Εἰς τὴν ἐπικοινωνίαν, διὰ τὴν συνεργασίαν πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν τῶν ἐνεργειῶν.

Γ. Εἰς τὴν χάραξιν τῶν κυρίων στόχων, μακροπροθέσμων εἴτε βραχυπροθέσμων. Εἰς τὸν σαφῆ προσδιορισμὸν τοῦ «στάτους κβδ» καὶ τῶν μελλοντικῶν δομῶν, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ γίνουιν. Εἰς τὴν λήψιν μέτρων διὰ τὴν λύσιν προβλημάτων τὰ ὁποῖα δίδουιν τὴν ὕψιν προσωρινότητος.

β) Πρὸς τὸ ἐξωτερικόν.

Κατὰ τὴν δευτέραν φάσιν, ὡς βασικὴ λειτουργία τῆς διοικήσεως, τὸ κύκλωμα τῶν Δ.Σ. κλείνει μετὰ τὴν ἐνεργὸν παρουσίαν του κυρίως εἰς τὴν προβολὴν τοῦ ἔργου τοῦ Ὁργανισμοῦ καὶ τὴν ἐδραίωσιν τοῦ μηνύματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἰς τὴν συνείδησιν τῶν ἀνθρώπων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ ἐλλαδικοῦ χώρου.

Τὸ γεγονός τοῦτο ἔχει ἐξαιρετον σπουδαιότητα, δοθέντος ὅτι ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ἐπαύσατο ἀκουομένη ἐν πανορθοδόξῳ συνόδῳ ἡ φωνὴ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ὅθεν γενικὴ εἶναι ἡ εὐχὴ, ὅπως κατὰ τὴν ἀποφασισθεῖσαν Προσυνδικτικὴν Διάσκεψιν τῶν ἐκπροσώπων, τῶν ἐπὶ μέρος Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, παραμερισθοῦν πάντα τυχόν τὰ ἐπιπροσθοῦντα εἰς τὴν σύγκλησιν Πανορθοδόξου Συνόδου ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ ἐμπόδια, καθορισθοῦν ἀκριβῶς τόσον τὰ συζητηθόμενα θέματα, ὅσον καὶ ἡ διαδικασία καὶ δεοντολογία τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου καὶ τέλος ἀναζητηθοῦν οἱ τρόποι τῆς καλλιεργίας τῆς συνδικτικῆς συν-

Διαγραμματικῶς τὸ ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας πρέπει νὰ ἀπευθύνεται κατὰ κατηγορίας εἰς:

α. Τὰ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας (κληρικούς - λαϊκούς).

β. Τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

γ. Τοὺς ὀπαδοὺς ἄλλων Ὁμολογιῶν καὶ δογμάτων.

δ. Τοὺς θρησκευτικῶς ἀδιαφόρους.

ε. Τοὺς παγκοσμίους θρησκευτικούς, κοινωνικούς, πολιτικούς καὶ πολιτιστικούς Ὁργανισμοὺς.

Τοῦτο σημαίνει ἀναντιρρήτως, ὅτι πρέπει νὰ τεθῆ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐν εὐρύτατον δίκτυον Ἐπικοινωνίας, ἱκανὸν νὰ δημιουργήσῃ σχέσεις, πολλὰς σχέσεις!... Νὰ βελτιώνη τὰς ὑπαρχούσας, νὰ ἀσκήσῃ πηρεασμὸν, νὰ ἐρμηνεύη, νὰ κατατοπίσῃ, νὰ ἐνημερώνη καὶ νὰ πληροφορῇ συνεχῶς τὸ κάθε ἄτομον καὶ τὴν Κοινὴν Γνώμην μετὰ τὰ ἰδικὰ του στοιχεῖα. Μετὰ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐξουδετερώουιν πρῶτον τὰς ἐπιβουλὰς, τὰς κακοδοξίας, τὰς ἐπιθέσεις καὶ τὰς διαφόρους αἱρέσεις καὶ δεύτερον μετὰ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θὰ στηρίζουιν, θὰ ἐποικοδομοῦν καὶ θὰ πλουτίζουιν τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν.

Θὰ εἶναι τὸ «κύκλωμα» συνεχῶς Ἐπικοινωνιακοῦ ρεύματος, μέσα εἰς τὴν παροχὴν τοῦ ὁποῖου θὰ ἀνάβουιν μικροὶ καὶ μεγάλοι λαμπτήρες, διὰ νὰ φωτίζονται αἱ ψυχαι καὶ νὰ εὐρίσκουιν τὸν δρόμον τῶν πρὸς τὴν σωτηρίαν.

Ἄκόμα καὶ τὸ νεκροταφεῖο μπορεῖ νὰ γίνῃ ζωντανὸ κατὰ τὴν καθοδήγησιν μιᾶς ἐμπειρῆς σκέψεως, ποῦ θὰ ἔχη ἓνα τέτοιο διακόνημα».

«Τὰ ἄνθη μιλοῦν γιὰ τὸ Θεὸ» μετὰ ἓνα περισσότερο ἀποτελεσματικὸν τρόπον, ὅταν κάθε φορὰ εἶναι τοποθετημένα «ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ».

(Συνεχίζεται)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΦΕΡΟΥΣΗΣ

ειδήσεως τοῦ Χριστεπανόμου πληρώματος πασῶν τῶν ἐπὶ μέρος Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἵνα αἱ ληφθησόμενα, κατὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος Σύνοδον, ἀποφάσεις φέρουν ἐφ' ἑαυτῶν τὴν σφραγίδα τῆς ἀθεντίας, ἣτις, κατὰ τὰ ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ κρατοῦντα, προϋποθέτει τὴν ὁμόφωνον ψῆφον κλήρου καὶ λαοῦ.

Αἱ ἀνταλλαγαι ἐπισκέψεων.

Κατόπιν προσκλήσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, Βουλγαρίας καὶ Ρωσίας, ὁ Μακαριώτατος Προκαθήμενος καὶ Σεβασμιώτατοι Ἱεράρχαι καὶ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θὰ μεταβοῦν εἰς Βουλγαρίαν καὶ θὰ ἐπισκεφθοῦν μετὰ τινος ἡμέρας τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας εἰς ἀνταπόδοσιν τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπισκέψεων τῶν Προκαθημένων τῶν δύο ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν. Τὰ γεγονότα ταῦτα εἶναι ὠραία συνέχεια τῆς ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐγκαιριασθείσης ἀνταλλαγῆς ἀδελφικῶν ἐπισκέψεων μεταξὺ τῶν Προκαθημένων καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐπὶ μέρος Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Αἱ ἐπισκέψεις αὗται συμβάλλονται, ἔνθεν μὲν, εἰς τὴν καλυτέραν ἀμοιβαίαν ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῆς ζωῆς καὶ τῶν προβλημάτων τῶν ἐπὶ μέρος Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ἀφ' ἑτέρου, παρέχουν εὐκαιρίας πρὸς ἀνταλλαγὴν πολυτίμου πείρας καὶ μεθόδων ποιμαντικῆς διακονίας, τρίτον ἐνισχύουν τοὺς ἀπὸ αἰῶνων ὑφιστάμενους δεσμούς τῆς κοινῆς πίστεως καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ τέλος ἀφυπνίζουσιν τὴν συνείδησιν τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἐν τῇ συγχρόνῳ ἐποχῇ ἀποστολῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἣτις εἶναι ἡ μόνη ἐλπίς σωτηρίας τοῦ κλυδωνιζομένου καὶ παραπαίοντος κόσμου.

Αἱ ἀδελφαι νοσοκόμοι.

Ὁρθῶς αἱ πεπολιτισμένα κοινωνία καθιέρωσαν τὸν κατ' ἔτος ἑορτασμόν, τῆς Ἡμέρας τῆς Ἀδελφῆς Νοσοκόμου, ἵνα ἀφ' ἑνὸς ἐξαίρουν τὴν ἐδεργετικὴν δρασίν αὐτῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἵνα ἀφ' ἑτέρου προβάλλουν τὸ ἱερόν αὐτῆς λειτουργημάτων εἰς τὰς ἀναζητούσας ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν νεανίδας.

Κατ' ἐξοχὴν ἡ Ἐκκλησία εὐλογεῖ τὸν ἐν τοῖς κόλποις τοῦ φιλανθρωπικοῦ αὐτῆς ἔργου καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα αὐτῆς ἀναπτυχθέντα θεσμόν τῆς ἀδελφῆς νοσοκόμου, ἣτις εἶναι ὁ ἄγγελος παρηγορίας τῶν ἀσθενῶν, τὸ στήριγμα πάσης κλινικῆς καὶ παντὸς νοσοκομείου. Ἐπὶ πλέον ἡ Ἐκκλησία ἀφ' ἑνὸς διὰ τοῦ συνθήματος, «Ἄξιός ἐστις ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ», καθιστᾷ συνειδητόν, ὅτι αἱ ἀδελφαι νοσοκόμοι, αἵτινες ἐργάζονται σκληρῶς καὶ μετ' αὐτοθυσίας, δεόν νὰ

τυγχάνουν πάσης προστασίας καὶ ἐξασφαλίσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου, ἐμπνέει εἰς αὐτὰς τὸ πνεῦμα τῆς διακονούσης ἀγάπης, ὅπερ εἶναι ἡ προϋπόθεσις τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου τῆς. Αὐτὸ ἐξηγεῖ διατι ἐν ὄλῳ τῷ κόσμῳ εἶναι περιζήτητοι, αἱ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας εἰδικῶς ἐκπαιδευόμεναι ἀδελφαι νοσοκόμοι.

Πρέπει νὰ συνενώσουν τὰς δυνάμεις των.

Ἀρθρογράφος πρωϊνῆς ἐφημερίδος μετέδωκε τὴν πληροφορίαν, ὅτι «οἱ φρικτὲς διαδόσεις, ἡ ἀγωνία καὶ ὁ πανικὸς τῶν γονέων γιὰ τὰ ὅσα φοβερὰ συμβαίνουν στὰ σχολεῖα», ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν πραγματικότητα.

Ἀσφαλῶς ἡ πληροφορία, ἐὰν εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀληθῆς, ἀφορᾷ εἰς ἐλαχίστην μερίδα τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας καὶ οὐχὶ εἰς τὸ σύνολον αὐτῆς, ἣτις ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ἡ καλυτέρα τοῦ κόσμου.

Ἄλλὰ καὶ τὰ τυχόν ἐλάχιστα κρούσματα ἠθικῆς διαβρώσεως, ἐπιβάλλουν συναγερομένον πάντων τῶν ἀρμοδιῶν φορέων τοῦ ἔργου τῆς ἀγωγῆς. Ὅσοι, ὑπὸ τὴν ἐνοπιὸν δυνάμιν τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ συνενώσουν τὰς δυνάμεις των πρὸς ἀπόκρουσιν πάντων τῶν φθοροποιῶν παραγόντων, οἵτινες ἀπειλοῦν τὴν ἠθικὴν καὶ βιολογικὴν εὐρωστίαν καὶ ἀκραιότητα τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας.

Εὐγλωτος ἐπαλήθευσις.

Εἰδικοί ψυχίατροι καὶ ψυχολόγοι τῆς Ἀμερικῆς, ἐν εἰδικῇ ἀνακοίνωσει των ἐπεσήμαναν προσφάτως ὅτι, ἐκ τῆς γενεᾶς τῆς δεκαετίας τοῦ 1960, «μέγας ἀριθμὸς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν διέρχονται περιοδὸν ἀπογοητεύσεως, ἄγχους, καταθλίψεως. Ἐχουν ἀνάγκην ψυχιατρικῆς βοηθείας, πολλοὶ στρέφονται εἰς τὴν αὐτοκτονίαν ἢ εἰς τὸν ἀλκοολισμόν, ἄλλοι δὲ ἐντάσσονται εἰς μυστικιστικὰ θρησκευτικὰ κινήματα ἢ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀστρολογίαν ἢ μὲ διαφόρους λαϊκὰς ἑορτάς... Ἄλλοι φαίνονται συναισθηματικῶς συντετριμμένοι. Ἐνῶ ἦσαν πολὺ νέοι, ἐδοκίμασαν πράγματα, τὰ ὅποια ἀπηγορεύοντο εἰς ἄλλας γενεάς: τὰ ναρκωτικά, τὴν σεξουαλικὴν ἐλευθερίαν, τὰς παντοειδεῖς διαστροφάς, τῶρα δὲ ἔχουν τὸ αἶσθημα τοῦ κενοῦ».

Ἡ ἀνακοίνωσις αὕτη εἶναι εὐγλωττος ἐπαλήθευσις τῶν λόγων τοῦ Ἀπ. Παύλου: «Θλίψις καὶ στενωχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν» (Ρωμ. β', 9-10). Ἀντιθέτως, «δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν» (Ρωμ. β', 9-10) Πρὸ πάντων ἢ ἐν Χριστῷ ἀγαθῇ συνείδησις παρέχει εἰς τὸν ἀνθρώπον, «τὴν εἰρήνην τοῦ Θεοῦ τὴν ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν» (Φιλιπ. δ', 7).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ίερά Μητρόπολις Ζιχνών και Νευροκοπίου

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Ζιχνών και Νευροκοπίου κ. Σπυρίδων, έν τή αγάπη του προς τήν Μητέρα Έκκλησίαν, ένεργεί τό Ποιμαντικό του έργον μέ έξαιρετικόν ζήλον και θαυμαστήν δραστηριότητα. Συνεχώς περιοδεύει εις τήν Θεόσωστον Έπαρχίαν του, ίερουργών και κηρύσσων τόν Λόγον του Θεού προς ψυχικήν ώφέλειαν τών Χριστιανών και έδραίωσιν αυτών έν τή Όρθοδόξω πίστει.

Πρός θεμελίωσιν τών χριστιανών έν τή Όρθοδόξω πίστει επί πλέον έθέσπισεν έν τή Έπαρχία του διανομήν δωρεάν τής Κ.Δ. μεταφρασμένην εις νεοελληνικήν γλώσσαν. α) Εις νεογύμνους και β) γενικώς εις όλας τās οικογενείας.

Όλοκληρώσας τήν διανομήν τής Κ.Δ. εις 20 χωρία τής παραμεθορίου περιοχής Κ. Νευροκοπίου, συνεχίζει αυτοπροσώπως τήν διανομήν και εις τὰ χωρία τής Έπαρχίας Ν. Ζίχνης (Φυλλίδος), ίδρύσας προς τούτο ειδικόν ταμείον διανομής δώρων Κ.Δ.

Καθ' έκαστον μήνα συγκαλεί τούς Ίερείς του εις Ίερατικόν Συνέδριον, παρά του όποιου διδάσκονται διάφορα Θεολογικά, Έκκλησιαστικά και πνευματικά θέματα, ώς και θέματα σχετικώς μέ τήν αίρεσιν τών Χιλιαστών κλπ.

Έν τή μεγάλη του αγάπη, όπως βοηθήσῃ τούς Ίερείς του ό Μητροπολίτης εις τό πολύπλευρον έφημεριακό των έργων, έδώρησε προς αυτούς αρκετά βιβλία θρησκευτικά, Θεολογικά, Αντιαιρετικά, ώς τήν ώς άνω Κ.Δ., Έρμηνείαν τής Θ. Λειτουργίας, Κατήχησιν και Λειτουργικήν, τό υπό του ίδιου έκδοθέν βιβλίον, «Συμβολή εις τήν έννοιαν του όρου Δικαιοσύνη κατά τήν Παλαιάν Διαθήκην» ώς και Αντιαιρετικά βιβλία, 1) Αντιαιρετικόν Έγκόλπιον, 2) Στήν Κόλαση τών Λουλουδιών, 3) Οί Αντίχριστοι Χιλιασταί, 4) Έστω ό Θεός άληθής 1, 2, 3, 4, 5, 5) Οί Μάρτυρες του Ίεχωβά στήν πόρτα σας, 6) Μιά άπάτη άποκαλύπτεται, 7) Αναίρεσις Θεωριών Μαρτύρων Ίεχωβά (Χιλιαστών).

Διά τήν Όρθόδοξον Χριστιανικήν κατήχησιν τών νέων, υπό τήν διαρκή έποπτεϊάν του Σεβ. Μητροπολίτου, λειτουργούν εις όλας τās Ένορίας τής Έπαρχίας Κατηχητικά Σχολεία και εις τούς τρεις κύκλους (Ανώτερα, Μέσα και Κατώτερα).

Διά τήν θετικήν και όρθήν καταπολέμησιν τών συγχρόνων ύλιστικών ρευμάτων, ό Σεβ. Μητροπολίτης, διένειμεν δωρεάν εις τούς μαθητάς τών δύο τελευταίων τάξεων τών Γυμνασίων ειδικόν βιβλίον, «Ό Μαρξισμός και οί Νέοι».

Έπί πλέον ό Σεβ. Μητροπολίτης κ. Σπυρίδων, έδωκεν έκ του μισθού του 10.000 δραχμάς, ώς ένίσχυσιν διά τās δύο 7ημέρους έκδρομάς τής τελευταίας τάξεως τών Γυμνασίων Ν. Ζίχνης και Κ. Νευροκοπίου και άλλας 10.000 δραχ. προς ένίσχυσιν τής καίσης και άνεργειάς Έκκλησιαστικής Σχολής Ζάνθης.

Και εις τήν αίμοδοσίαν ό Σεβ. Μητροπολίτης μέ όλους τούς Ίερείς του έδωσαν τό παρόν προς διάσωσιν τών συνανθρώπων των.

Μέ τήν εμφάνισιν τής ίεροουλίαις, τής κλοπής τών Βυζαντινών Εϊκώνων, ό Μητροπολίτης Σπυρίδων, ένήργησε δραστηρίως προς διάσωσιν και διασφάλισιν αυτών, συγκεντρώσας έν τώ Μητροπολιτικώ Μεγάρω περί 40 Βυζαντινάς Εϊκόνας προς ίδρυσιν Έκκλησιαστικού Μουσείου, έκδόσας προς τούτο κ. ειδικήν Έγκύκλιον.

Μεταξύ τών δραστηριοτήτων είναι και ή έθέσπισις του έορταστικού γραπτού κηρύγματος τών δύο μεγάλων έορτών Χριστουγέννων και Πάσχα δια Ποιμαντορικών Έγκυκλίων.

(Διόρθωσις: Εις τό προηγούμενον τεύχος τής «Έκκλησίας» ύπ' αριθ. 9-10 τής 1/15 Μαΐου, τρ. έ. και εις τήν σελ. 182 άνεγράφη έκ παραδρομής, εις τήν στήλην τών

χρονικών τής Ί. Μητροπόλεως Ζιχνών και Νευροκοπίου, ότι «εις αυτήν ώμίλησεν ό θεολόγος Καθηγητής του εκεί Γυμνασίου» δηλ. συγκεντρώσιν τών Χιλιαστών. Αντιθέτως, όμως ούτος ώμίλησεν εις τήν συγκεντρώσιν τών όρθοδόξων).

Ίερά Μητρόπολις Ν. Ίωνίας και Φιλαδελφείας

Έν σεμνή τελετή λαβούση χώραν τή 31η Δεκεμβρίου π.έ. έν τοίς Γραφείοις τής Ίεράς Μητροπόλεως, ό Σεβ. Μητροπολίτης Νέας Ίωνίας και Φιλαδελφείας κ. Τιμόθεος ηύλόγησε τήν βασιλόπιτταν τής Ίεράς Μητροπόλεως, επί τή είσόδω εις τό νέον έτος, εύχηθείς εις τό προσωπικόν Αυτής τό νέον έτος μεστόν ουρανίων εύλογιών και πάσης προόδου. Όμοίως καθ' όλον τόν Ίανουάριον παρέστη εις τελετάς διαφόρων Όργανισμών, Ίδρυμάτων και Συλλόγων και ηύλόγησε τήν βασιλόπιτταν, όμιλήσας καταλλήλως.

Έπ' εύκαιρία τών άγιών Έορτών του 12ημέρου ό Σεβασμιώτατος έπεσκέφη τά έν τή Ίερά Μητροπόλει Εύαγγή Έκκλησιαστικά και λοιπά Ίδρύματα, διανείμας διάφορα δώρα, εϊκόνας κ.λ.π.

Συνεχίζονται κανονικώς αί συγκεντρώσεις τών Νέων τής Χριστιανικής Κινήσεως τής Ίεράς Μητροπόλεως.

Έπραγματοποιήθη συγκεντρώσις παλαιών στελεχών του Χριστιανικού Όμίλου Νέων Παγκρατίου, διατελεσάντων πνευματικών τέκνων του Σεβασμιώτατου, εις τήν όποιαν προσήλθον περί τὰ 300 και πλέον πρόσωπα οικογενειακώς, και προς τὰ όποια, μετά τήν εύλογίαν τής Βασιλόπιττας, άπηύθυνεν έπικαιρούς εύχάς ό Σεβασμιώτατος και εκπρόσωποι τής Κινήσεως ταύτης.

Τή 22α Ίανουαρίου, έορτή του Άγίου Άποστόλου Τιμοθέου Ίερομάρτυρος, πρώτου Έπισκόπου Έφέσου, καθ' ήν ήγε τὰ Όντισματήρια αυτού ό Σεβασμιώτατος κ. Τιμόθεος, έτελέσθη έν τώ Ίερώ Μητροπολιτικώ Ναώ τών Άγιών Αναργύρων Νέας Ίωνίας Αρχιερατικόν Συλλείτουργον, τή συμμετοχή τών Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Κεφαλληνίας κ. Προκοπίου και Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων κ. Κλεόπα μετά του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Ίωνίας. Έν τώ Ίερώ Βήματι παρέστησαν συμπροσευχόμενοι οί Σεβασμιώτατοι πρ. Δημητριάδος κ. Δαμασκηνός, πρ. Παρραμυθίας κ. Τίτος, Πατρών κ. Νικόδημος, Περιστερίου κ. Άλέξανδρος, Μεσογίας και Λαυρεωτικής κ. Αγαθόνικος και Δαφνουσίας κ. Γρηγόριος.

Η θεία Λειτουργία έτελέσθη επί παρουσία πολυπληθούς Έκκλησιάσματος, του Ίερού Κλήρου, τών Τοπικών Αρχών και αντιπροσωπειών τών Σχολείων, Όργανώσεων κ.λ.π.

Τή 1η Φεβρουαρίου ό Σεβασμιώτατος κ. Τιμόθεος έτέλεσεν άγιασμόν και έν συνεχεία έθεσε τόν θεμέλιον λίθον του Μητροπολιτικού Μεγάρου τής νεοπαγούς Ίεράς Μητροπόλεως Νέας Ίωνίας και Φιλαδελφείας, επί οικοπέδου, παραχωρηθέντος προς τόν σκοπόν τούτον υπό του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ίερού Ναού Άγιων Κωνσταντίνου και Ελένης Νέας Ίωνίας, όμιλήσας καταλλήλως. Εις τήν τελετήν θεμελίωσεως τής Β' Περιφέρειας Άθηνών, ό Νομάρχης Άνατ. διαμερισματος Άττικής κ. Νικήτ. Κωβαίος, οί Δήμαρχοι τών Δήμων Νέας Ίωνίας και Νέας Φιλαδελφείας, αντιπρόσωπος του Προέδρου τής Κοινότητος Νέας Χαλκηδόνας και εκπρόσωποι τών Τοπικών Αρχών. Επίσης ό Ίερός Έφημεριακός Κλήρος και πλήθος πιστών. Τήν αρχιτεκτονικήν μελέτην του έν λόγω έργου εξέφώνησεν ό Αρχιτέκτων κ. Βασίλ. Νικολαΐδης, τήν δε στατικήν τοιαύτην ό Πολ. Μηχανικός κ. Γεώργ. Γερσιόδερης, όστις ανέλαβε και τήν έπίβλεψιν τών εργασιών.

Ἱερά Μητρόπολις Ἡλείας καὶ Ὠλένης

Ἐκλεκτὸς κάτοικος τῆς πόλεως Πύργου, συνταξιούχος Δημόσιος Ὑπάλληλος, γνωστὸς διὰ τὴν φιланθρωπικὴν καὶ κοινωνικὴν του προσφορὰν, ἐπεσκέφθη τὴν 5ην Μαΐου ἐ.ε. τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἡλείας καὶ Ὠλένης κ. κ. Ἀθανάσιον καὶ ἐνεχείρησεν τὸ ποσὸν τῶν διακοσίων χιλιάδων (200.000) δραχμῶν, ὑπὲρ ἀποπερατώσεως τοῦ εἰς Πύργον ἀνεγειρομένου ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀσύλου Ἀνιάτων «Ἡ ΝΕΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ»

Ὁ ἐν λόγῳ μεγάλος δωρητὴς παρεκάλεσεν τὸν Σεβ. Μητροπολίτην ὅπως, ἡ εὐγενὴς δωρεὰ του ἀνακοινωθῆ ἀνωγύμως — πράγμα πού γίνεται σεβαστὸν — διεβαίωσεν δὲ τὴν Σεβασμιότητά Του, ὅτι θὰ συνεχίσῃ διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου νὰ ἐνισχύῃ τὸ ἐν λόγῳ Ἀσύλον Ἀνιάτων, διότι πιστεύει ὅτι τὸ Ἴδρυμα αὐτὸ θὰ προσφέρῃ τεραστίας ὑπηρεσίας εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ διότι ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ σκοποῦ του ἐκφράζει ἀπόλυτα τὴν ἐντολὴν τῆς ἀγάπης, τὴν ὁποίαν ἐκήρυξεν ὁ Θεάνθρωπος καὶ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ βιώνουν οἱ πιστοὶ ὁπαδοὶ Του.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μὲ πολλὴν συγκίνησιν ἐδέχθη τὴν θεάρεστον αὐτὴν προσφορὰν καὶ χειρονομίαν τοῦ εὐσεβοῦς δωρητοῦ, συνεχάρη αὐτὸν διὰ τὴν φιάνθρωπον διάθεσιν του καὶ τὰ ἀνθρωπιστικὰ αἰσθηματὰ του καὶ τοῦ ηὐχέθη, ὅπως ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης παρέχῃ εἰς αὐτὸν καὶ τὴν καλὴν σύζυγον του πλοῦσια τὰ πνευματικὰ καὶ ὑλικά ἀγαθὰ Του.

Ἱερά Μητρόπολις Γαλλίας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Μελέτιος ἀπὸ τῆς 29ης, Ἰανουαρίου ἕως τῆς 1ης Φεβρουαρίου συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Α. Ἐξοχότητος τοῦ ἐν Παρισίοις Πρέσβεως τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀριστείδου Πηλαβᾶκη καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἐπραγματοποίησε μακρὰν περιόδειαν εἰς τὴν Νότιον Γαλλίαν καὶ ἐπεσκέφη διαδοχικῶς τὰς Κοινότητας Μόντε-Κάρλο, Νικαίας, Καννῶν, Τουλῶνος, Μασσαλίας, Πόρν-ντὲ-Μπουκ, εἰς τὰς ὁποίας ἐγένετο ἐπίσημος ὑποδοχὴ ὑπὸ τῶν Γαλλικῶν καὶ Ἑλληνικῶν Ἀρχῶν. — Κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἱερούργησεν εἰς τὸν ἐν Νικαίᾳ Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ τὴν Κυριακὴν 1ην Φεβρουαρίου εἰς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. — Ὡμίλησεν ἐπικαίρως εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας καὶ ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ κυρίου Πρέσβεως ἐτακτοποίησεν διάφορα προβλήματα αὐτῶν.

Ἀπὸ τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς 1ης Φεβρουαρίου ἕως τῆς 4ης τοῦ ἰδίου μηνὸς συμμετέσχεν εἰς τὴν ἐν Γενεύῃ συνελθούσαν Σύναξιν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Γέροντος Μητροπολίτου Χαλκηδόνος κ. Μελίτωνος, τῶν ἐν Εὐρώπῃ Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ἀπὸ τῆς 18ης ἕως 25ης Ἰανουαρίου ἔλαβον χώραν ἐν Γαλλίᾳ ἐκδηλώσεις κοινῆς προσευχῆς διὰ τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Εἰς Παρισίους ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γαλλίας κ. Μελέτιος συμμετέσχεν εἰς χριστιανικὴν πορείαν, διοργανωθεῖσαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Καθολικοῦ Ἀρχιεπισκόπου Παρισίων Καρδινάλιου κ. Φρανσουά Μαρτύ, τοῦ Προέδρου τῆς Συνομοσπονδίας τῶν Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν κ. Ἰωάννου Κουρβουαζιέ καὶ τοῦ ἰδίου ὡς Προέδρου τῆς ἐν Γαλλίᾳ Διορθόδοξου Ἐπισκοπικῆς Ἐπιτροπῆς. — Ἡ πορεία αὕτη ἤρχισεν ἀπὸ τὸν ἐν Παρισίοις Ρωσικὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νέφσκυ καὶ ἐτελείωσεν εἰς τὸν Καθολικὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Μαγδαληνῆς. — Ἐκεῖ ἀπηύθυνε πρὸς πλῆθος πιστῶν καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ ὄλων τῶν Προέδρων μήνυμα περὶ τῆς ἐντολῆς τῆς ἀγάπης, ἥτις καλλιεργεῖ τὴν φιλίαν πού εἶναι ὑπηρεσία καὶ διακονία.

Τὴν Κυριακὴν 25ην Ἰανουαρίου προήδρευσε μεγάλῃς οἰκουμενικῆς συγκεντρώσεως ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Ὁρθόδοξῳ Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἐπὶ παρουσίᾳ δὲ τοῦ Καθολικοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Πόλεως ταύτης Καρδινάλιου Ρε-

νάρ, ἀντιπροσώπων διαφόρων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν καὶ ἑκατοντάδων πιστῶν ὠμίλησε καὶ ἀνεφέρθη εἰς τὴν προσωπικότητα τοῦ Ἁγίου Εἰρηναίου κατὰ τοὺς πρώτους χριστιανικούς αἰῶνας καὶ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ἐμπνευστοῦ τῆς ἐν Γαλλίᾳ Οἰκουμενικῆς Κινήσεως Ἀββᾶ Πῶλ Κουτουριέ καὶ ἀνέπτυξε τὸ θέμα τῆς ἐνώσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/69 Κανονισμοῦ «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου, νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως τακτικοῦ Ἐφημερίου ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγίου Νικολάου Φιλοπάππου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴν ἐφημεριακὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 34/1α τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 20ῃ Μαΐου 1976

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 33 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Κεντρικοῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, Ἐκκλησιαστικῶν Νόμων καὶ τῶν Κανονισμῶν ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ καὶ πιστοποιητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 24ῃ Μαΐου 1976

† Ὁ Μεσσηνιακὸς ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν 1) τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1398 τῆς 19ης Μαΐου 1973 Νομοθ. Διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 112/23.5.1973 τ.Α'). «Περὶ συστάσεως ὀργανικῶν θέσεων διακόνων παρὰ τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν καὶ ταῖς Ἱεραῖς Μητροπόλεσι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 45 τῆς 19ης Ἰουλίου 1973 ἀπόφασιν ἡμῶν καὶ 3) τὸ ἀρθρον 33 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν» προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ὀργανικῆς θέσεως Διακόνου διὰ τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Γεωργίου Καλαμάτας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων, Ἐκκλησιαστικῶν Νόμων καὶ Κανονισμῶν ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα δικαιολογητικὰ καὶ πιστοποιητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 28ῃ Μαΐου 1976

† Ὁ Μεσσηνιακὸς ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Ήλειας

Ο Μητροπολίτης Ήλειας γνωστοποιεί, ότι, κενωθείσης τής θέσεως του Ίεροκήρυκος εν τή καθ' ήμās Ίερά Μητροπόλει, προσκαλούμεν τούς βουλομένους νά καταλάβωσι ταύτην και έχοντας τά νόμιμα και Κανονικά προσόντα, όπως υποβάλλωσιν ήμίν, εντός μηνός από τής δημοσιεύσεως τής παρούσης διά του περιοδικού «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», τά υπό του Νόμου προβλεπόμενα δικαιολογητικά μετά τής σχετικής αιτήσεως.

Έν Πύργω τή 29η Ἀπριλίου 1976

† Ο Ήλειας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

τόκου Διχάδος, 16) Ἀγίου Γεωργίου Βατώντος, 17) Εἰσαγγ. Θεοτόκου Ἰστιαίας, 18) Ἀγ. Ἀθανασίου Ἰστιαίας, 19) Ἀγ. Τριάδος Σίμιας, 20) Ἀγ. Δημητρίου Μονοκαρυᾶς, 21) Ἀγ. Ἀθανασίου Δαφνούσης, 22) Ἀγίου Κων)νου τοῦ χωρίου Ἀγίου Ἀθανασίου Ληλαντίων, ἵνα ἐντός μηνός ἀπό τής δημοσιεύσεως τής παρούσης εἰς τὸ Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσιν ήμίν αιτήσεις μετά τών νομίμων δικαιολογητικῶν διά τά περαιτέρω.

Έν Χαλκίδι τή 22α Ματου 1976

† Ο Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως

Έχοντες υπ' ὄψιν τās διατάξεις τοῦ ἄρθρου 34, παράγραφος 2 τοῦ υπ' ἄριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τής Ίεράς Συνόδου τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος «Περὶ Ίερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν και Ἐφημεριῶν», καλοῦμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ἵνα καταλάβωσι τήν κενήν οργανικήν θέσιν Διακόνου τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς Ἐπατάλφου, ὅπως, ἐντός μηνός ἀπό τής δημοσιεύσεως τής παρούσης ἐν τῇ Περιοδικῇ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», υποβάλλωσι τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά εἰς τήν καθ' ήμās Ίεράν Μητρόπολιν.

Έν Νεαπόλει τή 24η Ματου 1976

† Ο Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Χαλκίδος

Έχοντες υπ' ὄψιν: 1) τὸ υπ' ἄριθ. 1398/73 Ν.Δ. «περὶ συστάσεως, οργανικῶν θέσεων, διακόνων κ.λ.π. 2) τήν υπ' ἄριθ. 404/74 ἀπόφασιν ήμίν «περὶ κατανομῆς τῶν οργανικῶν θέσεων Διακόνων 3) τὸν υπ' ἄριθ. 2 Καν. τής Ίεράς Συνόδου «περὶ Ίερῶν Ναῶν, ἐνοριῶν και ἐφημεριῶν» και προκειμένου νά προθῶμεν εἰς τήν ἀνακλήρουξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν οργανικῶν θέσεων, Ίεροδιακόνων τῶν ἐνοριακῶν Ναῶν.

1) Ἀγίου Δημητρίου Χαλκίδος, 2) Εἰσαγγ. Θεοτόκου Ἀμαρόνθου, 3) Ἀγίων Ἀναργύρων Λ. Αἰδηφοῦ, 4) Τριῶν Ίεραρχῶν Σκιαθοῦ, καλοῦμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τής δημοσιεύσεως τής παρούσης ἐν τῇ Περιοδικῇ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» υποβάλλωσιν ήμίν τά σχετικά δικαιολογητικά.

Έν Χαλκίδι τή 22α Ματου 1976

† Ο Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Έχοντες υπ' ὄψιν τās διατάξεις τῶν ἄρθρων 33-36 τοῦ υπ' ἄριθ. 2/69, Κανονισμοῦ τής Ίεράς Συνόδου τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος «περὶ Ίερῶν Ναῶν, ἐνοριῶν και ἐφημεριῶν» καλοῦμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα ὅπως καταλάβωσι μίαν τῶν ἀκολουθῶν ἐφημεριακῶν θέσεων:

1) Ἀγίου Ἰωάννου Ἀγιδῶν, 2) Ἀγίας Σοφίας Ληλαντίων, 3) Ἀγίου Ἀθανασίου Γαλατσάδων, 4) Ἀγ. Χαραλάμπους Ἑλληνικῶν, 5) Ἀγίας Παρασκευῆς Καστανιωτίσσης, 6) Ἀγίας Παρασκευῆς Καλλιθέας, 7) Παμμ. Ταξιαρχῶν Κοκκινομηλιάς, 8) Πρ. Ἡλιοῦ Κοτσικίων, 9) Ἀγ. Δημητρίου Κουτούρλου, 10) Παμμ. Ταξιαρχῶν Λάμαρης, 11) Ἀγ. Δημητρίου Μίστρου, 12) Ἀγ. Γεωργίου Πεισῶνος, 13) Ἀγ. Ἰωάννου Πολυλόφου, 14) Ἀγ. Τριάδος Πιόρνου, 15) Κοιμ. Θεο-

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ

Έχοντες υπ' ὄψιν 1) τās διατάξεις τής υπ' ἄριθ. 46 Καν. διατάξεως τής Ίεράς Συνόδου τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος «περὶ διοικήσεως, διαχειρίσεως και λειτουργίας τοῦ ἐν Προκοπίῳ Εὐβοίας Ίεροῦ Προσκυνηματος «Εὐαγές Ἰδρυμα Ὅσιος Ἰωάννης ὁ Ρῶσσος», 2) τās ὑποβληθείσας παραιτήσεις τῶν μελῶν τοῦ ἄχρι τοῦδε Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἀποφασίζομεν

Διορίζομεν τακτικά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Εὐαγῶς Ἰδρυματος τοὺς κ.κ. 1) Ἀρχιμ. Νεκτάριον Τσούβαλην-Κληρικὸν τής Ίεράς Μητροπόλεως Χαλκίδος, 2) Παναγιώτην Τόγαν, Ἱατρὸν. 3) Σταύρον Λέων, Δικηγόρον και 4) Ἐλευθέριον Γεροντίτην, Δ/τὴν Μονοπωλίου Χαλκίδος.

Ἡ θητεία τοῦ παρόντος Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἔσται τριετής.

Ἡ ἰσχὺς τής παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τής δημοσιεύσεώς της εἰς τὸ Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

† Ο Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ**ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ****ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΉΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ**

Ἡ Ριζαρείος Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ προκηρύσσει διαγωνισμὸν εἰσαγωγῆς κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1976 - 77 εἰς τήν πρώτην τάξιν τής ἐπτατάξiou Ἱερατικῆς Σχολῆς, εἴκοσι (20) ἐσωτερικῶν μαθητῶν ὡς ὑποτρόφων τής Ριζαρείου περιουσίας.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δέον ὅπως ἔχουν Ἀπολυτήριον Δημοτικοῦ Σχολείου, ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 15 ἐτῶν κλπ. νόμιμα προσόντα.

Αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις διενεργοῦνται ἐν τῇ Σχολῇ ἀπὸ 20ῆς - 25ῆς Ἰουνίου και ἀπὸ 18ῆς - 25ῆς Σεπτεμβρίου.

Τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά υποβάλλονται μέχρι τής 18ῆς Ἰουνίου και τής 15ῆς Σεπτεμβρίου διά τούς προσερχομένους ἀντιστοίχως εἰς τήν κατὰ Ἰούνιον και Σεπτέμβριον ἐξέτασιν.

Ἡ Σχολὴ παρέχει δωρεὰν εἰς τούς ὑποτρόφους ἐκπαίδευσιν, τροφήν, οἴκησιν, ἐνδυμασίαν, ὑπόδησιν κλπ.

Πληροφορίαι παρέχονται καθ' ἐκάστην εἰς τά γραφεῖα Διοικήσεως τής Σχολῆς, Βασ. Σοφίας 24 Ἀθήναι, Τ. 140, τηλ. 712.194.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Άριθμ. { Πρωτ. 2268
Διεκπ. 1009 } Άθήνησι τῆ 11-5-1976

Π Ρ Α Ξ Ι Σ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὸ ἄρθρον 6 τοῦ Ν.Δ. 87/1974.
2. Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 4 τοῦ Ν.Δ. 126/1969.
3. Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 παράγρ. 3, 28, 33 καὶ 179 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 9/1970 Κανονισμοῦ (ΚΕΥ).
4. Τὴν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 19-20/1-15 Ὀκτωβρίου 1975 τεύχει τοῦ ἐπισημοῦ Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» δημοσιευθεῖσαν προκήρυξιν.
5. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 6995/19-9-1975 ἀπόφασιν τοῦ ΟΔΔΕΠ περὶ ἐγκρίσεως τῆς σχετικῆς πιστώσεως.
6. Τὴν ἀπὸ 30-10-1975 αἴτησιν μετὰ τῶν συνημμένων δικαιολογητικῶν τοῦ Ἀρχιμανδρίτου Ἐλευθερίου Κατσαίτη.
7. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 798/30-10-1975 ἀπόφασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περιστερίου κ. Ἀλεξάνδρου περὶ προκρίσεως τοῦ ὡς ἄνω Ἀρχιμανδρίτου ὡς καταλλήλου διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως τοῦ Πρωτοσυγκέλλου.
8. Τὴν ἀπὸ 15-1-1975 ἀπόφασιν αὐτῆς,

Διορίζει

τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Ἐλευθέριον, κατὰ κόσμον Γεώργιον Κατσαίτην τοῦ Σπυριδωνος ὡς Πρωτοσύγκελλον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου ἐπὶ βαθμῶ βω καὶ ἀντιστοίχῳ μισθῷ, ὡς ἔχοντα ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ἀπαιτούμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα.

Ἡ Δ. Ἱερά Σύνοδος

Ἱερά Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας

Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον

Κλητήριον Θέσπισμα [1]

Πρὸς

τὸν Μοναχὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγ. Λαύρας

Πολύκαρπον Παπαδημητρόπουλον

(Άγνώστου διαμονῆς)

Καλοῦμέν σε, ὅπως ἐφανερωθῆς ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρίαν ἡμῶν Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου ἐν τῷ ἐνταῦθα Γραφείῳ ἡμῶν τὴν 15ην Ἰουνίου ἐ.ξ. ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11 π.μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ ἐγκαταλείψει τῆς Μονῆς τῆς μετανοίας σου καὶ αὐτοαποσηματισμῷ.

Δηλοῦμεν δέ σοι, ὅτι ἂν μὴ ἐφανερωθῆς τὴν ἄνω ἡμέραν καὶ ὥραν θέλεις δικασθῆ ἑρήμην.

Δημοσιευθῆτω διὰ τοῦ Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Αἰγίῳ τῆ 11η Μαΐου 1976

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Θεσσαλονίκης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

† Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝ. Γ. ΜΠΟΝΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Α) Ἐσωτερικοῦ: Δραχμαὶ 300 ἑτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 12 ἑτησίως.

Τιμὴ ἑκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»

δρχ. 15.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κωνστ. Γ. Μπόνη, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Διδάγματα ἐκ τῆς Ἐπετείου τῆς Ἐνώσεως τῆς Ἐπτανήσου.

Ἐόρτιον Γράμμα.

Μητροπ. Δημητριάδος Χριστοδούλου, Τὸ Θεῖον Βάπτισμα κατὰ τοὺς Ἱ. τῆς Ἐκκλησίας Κανόνας.

Μητροπ. Φιλίππων Προκοπίου, Ἀνυπόστατοι οἱ γάμοι τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά.

Μητροπ. πρ. Λήμνου Βασιλείου, Ἀρχιερεῖς τῶν Μητροπόλεων Βιζύης, Λαοδικείας, Σάρδεων καὶ Φιλαδελφείας.

Μητροπ. πρ. Παραμυθίας Τίτου, Ἡ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων ἐπικοινωνία.

Γερασίμου Ζαφείρη, Καθηγητοῦ Ἡ Ε'. Γενικὴ συνέλευσις τοῦ Π.Σ.Ε. καὶ ἡ συμμετοχὴ τῆς Ὁρθόδοξου ἐν αὐτῇ Ἐκκλησίας.

Ἀρχιμ. Ἀμβροσίου Γ. Λενῆ, Αἱ ἐνέργειαι τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ Χιλιαστικοῦ Προβλήματος.

Ἐμμαν. Φωτιάδου, Εἰσηγητικὸν Ὑπόμνημα πρὸς τὴν Διορθόδοξον Θεολογικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ Διαλόγου μεταξὺ Ὁρθόδοξων καὶ Παλαιοκαθολικῶν.

Μιχαὴλ Ἀθ. Ἀναστασιάδου, Πυρηνικὴ ἐνέργεια καὶ ἀνθρωπίνη Κοινωνία.

Ἀρχιμ. Ἀμβροσίου Γ. Λενῆ, Τὸ χρυσοῦν ἰωβηλαῖον καὶ αἱ λοιπαὶ ἑορταὶ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ρουμανίας (1925-1975).

Δημητρίου Σ. Φερούση, Δημόσιαι σχέσεις καὶ Ἀποστολικὴ Διακονία.

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Παράρτημα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθήναι, Ἰασιῶν 1 — Τηλ. 710.73-

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 787.978.